Bugün 16 sahife

AKŞAM

KUR'ANI KERİM
Yeni harflerimizle pek nefis bir surette basıldı. Yanlış tabılarından içtinap için Hüseyin Kâzım imzasına dikkat ediniz. Yaldız Cildlisinin hediyesi 75 kuruş « Semih Lûtfi » kitabevinde satılır.

Sene 19 — No. 6473 — Fiatı her yerde 5 kuruş | CUMARTESİ — 24 TEŞRİNİEVVEL 1936 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Almanya ile İtalya arasında bir çok vesikalar imzalanıyor

Maamafih ittifak veyahut herhangi şekilde askerî anlaşma yapılmadı

Berlinde başvekâlet binası ve hariciye nezareti

Berlin 23 — Burada dolaşan rivayetlere göre Von Neurath ile Kont Ciano arasında müzakereler şu meseleler etrafında cereyan ediyor:

1 — İttifak, ve yahut her hangi şekilde askeri anlaşma yok.

2 — İspanyada asi hükûmetinin tasdiki.

3 — Sovyet Rusyayı yeni Lokarno paktından hariç bırakmak.

4 — İtalya ve Habeşistan imparatorluğu şimdilik tanınmıyacak.

Roma 23 (A.A.) — Popolo di Roma diyor ki: Bugün İtalyan, Alman itilâfını tesbil eden bir çok vesikalar

(Devamı 5 inci sahifede)

Şeker ucuzlıyacak

Kiloda beş kuruş kadar inmesi ümid ediliyor

Şeker fiatlerinin indirilmesi hakkında yapılan tedkiklerin bittiğini ve mütehassıslar tarafından hazırlanan raporun şerek şirketine verildiğini yazmıştık. Şekerin kiloda beş kuruş kadar ucuzlatılacağı tahmin edilmektedir.

Ucuzlama kararının gelecek yıl tatbik edileceği söylenmekte, fakat ne ucuzluk nisbeti ve ne de tatbik zamanı hakkında katî hüküm verilememektedir. Netice yakında anlaşılacaktır.

Milton geldi

Fransız tiyatro ve sinema artistlerinden Milton dün Romanya vapurile İstanbula gelmiştir. Milton şehrimizde bir kaç gün kalacaktır. Milton kendisini karşılıyanlara güler yüzle teşekkür etmiş ve İstanbulu ziyaretinden çok memnun olduğunu söylemiştir. Resmimizde artist vapurun güvertesinde İstanbulu neşe ile temaşa ederken görünüyor.

Efgan harbiye veziri dün Bağdada hareket ettiler

Misafirimiz diyor ki: "Türk ordusu bugünkü modern orduların başında gelmektedir. Şark misakı şimdiden imzalanmış sayılabilir „

Dün memleketimizden ayrılan kıymetli misafirimiz, Ankarayı ziyareti münasebetile yapılan manevradan sonra tayyareci bayan Sabiha ile konuşurken

Ankara 23 (Telefon) — Efgan harbiye veziri Altes Şah Mahmud han bu akşam saat 22,40 da hareket eden Toros ekspresine bağlı hususî vagona binerek Ankaradan ayrılmışlardır.

İstasyonda Millî müdafaa vekili ile hariciye vekilimiz, ordu müfettişi orgeneral Fahreddin Altay ve millî müdafaa vekâleti umum müsteşarı, İran sefiri, hariciye vekâleti erkânı, merkez kumandanı ve emniyet müdürü tarafından teşyi edilen Altes bir ihtiram kıtası tarafından selâmlanmış ve bando muzika Efgan ve İstiklâl marşlarını çalmıştır.

Efgan sefiri Sultan Ahmed han da ayni trenle hareket etmiştir.

Kıymetli misafirimiz hareketlerinden evvel Efgan sefarethanesinde kabul ettiği gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

— «Türkiyeye geldiğim gündenberi gerek halktan, gerek hükûmetten gördüğüm yüksek hüsnü kabul beni çok mütehassis etti. Kardeş Türk

(Devamı 5 inci sahifede)

Meclis, Atatürkün nutku ile haftaya açılıyor

On müdürlükten müteşekkil bir orman umum reisliği kurulacak

Ankara 23 (Telefon) — Büyük Millet meclisinin açılması 1 teşrinisani pazara rastlamasına rağmen meclis o gün Atatürkün nutku ile açılacaktır. Rüzname hazırlanmıştır. Divanı riyaset intihabı yapıldıktan sonra meclis, mutad olduğu veçhile beş gün sonra toplanmak üzere dağılacaktır.

Beş gün sonraki toplantıda encümenler intihabı yapılacaktır.

ORMAN UMUM MÜDÜLÜĞÜ VEKÂLETTEN AYRILIYOR

Meclisin bu toplantı devresinde ilk müzakere edilecek kanun lâyihalarından biri, geçen devrede çıkarılamıyan orman kanunu lâyihasıdır. Lâyihada muhtelit encümenin yaptığı son tadilâta göre orman işleri müthak bir bütçe ile idare edilecek olan ve hükmî şahsiyeti haiz yeni bir idareye bağlanacaktır.

Şimdi ziraat vekâletine bağlı bulunan orman umum müdürlüğü bu yeni idarenin esasını tesbit edecek ve orman umum reisliği ismini alarak vekâletten ayrılacaktır. Bu reislik amenjman ve harita, işletme, kurma, mücadele ve avcılık, ağaçlandırma ve imar, tedrisat, teftiş, istatistik, memurin, inşaat ve levazım namile 10 teknik müdürlükten müteşekkil olacaktır.

Bundan başka vilâyetlerdeki orman işlerini yürütmek ve bütçe hazırlamak vazifesi ile mükellef olmak üzere teknik müdürlerden mürekkep bir orman meclisi kurulacaktır.

İspanyada kalan malların parası veriliyor

Yumurta piyasası canlandı alıcılar çoğalmaktadır

İspanyadaki dahili karışıklıklardan evvel ihraç edilen yumurta bedelleri alınamamış bu yüzden tacirler zarar tehlikesi karşısında kalmışlardı. Hükûmetin teşebbüsleri sonunda bu paraların Merkez bankası tarafından yumurtacılara ödenmesi kararlaştırılmış ve bu husustaki kararname dün Türkofise gönderilmiştir. Ofis, tacirleri keyfiyetten haberdar etmiş, Merkez bankası da tediyata başlamıştır.

İspanyaya gönderilen mal bedelerinin tutarı 800,000 Türk lirası kadardır. Tacirlerin bu alacakları İspanya isyanından evvelki normal kur üzerinden ödenmektedir.

(Devamı 5 inci sahifede)

Yugoslav başvekilinin Ankara seyahatinin manası nedir?

Bu seyahat iki memleket arasındaki iş birliğini inkişaf ettirecektir

Ankara 23 (A.A.) — Ulus gazetesinin Belgrad muhabiri, Yugoslavya başbakanının Ankara seyahatinin mânası ve ehemmiyeti terafında gazetesine gönderdiği bir telgrafta şunları bildirmektedir:

«Yugoslavya başbakanı doktor Stoyadinoviç, bir hafta müddetle İsmet İnönünün misafiri olarak Türkiyede kalmak üzere ayın 26 sında Belraddan hareket edecektir. Bu seyahat, doktor Stoyadinoviç ile refikasının Türkiye cumhuriyeti ile doğrudan doğruya ilk temasını teşkil edecektir.

(Devamı 5 inci sahifede)

BUGÜN

Yeni tefrikalarımız başladı

Altıncı sahifede:

Sevenler Yolu

BÜRHAN CAHİD

★

Yedinci sahifede:

Venedikli Baffa Safiye Sultan

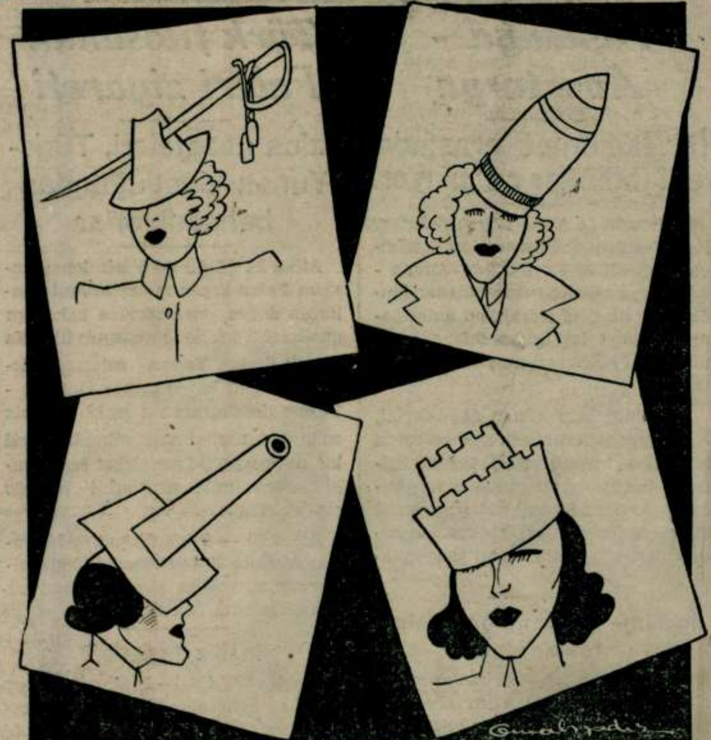
AHMED REFİK

Tefrikalarını okuyunuz!

300 lira hediyeli

" En gülünç Adam! „

Karikatür müsabakamıza ait tafsilât bugün yedinci sahifemizde

Kadınların asker olacağı günlere ait bir kaç şapka modası...

Son dakika

İspanya âsileri Madrid kapılarına dayandılar

Şehrin garp ve cenubunda Madridden 13 kilometrê uzakta iki mevzi aldılar

Lizbon 24 — Burgostan bildirildiğine göre âsi kuvvetler Madridin on üç kilometre garbında kâin Mostalesi ve gene Madridin 13 kilometre cenubunda bulunan Çetapfe tayyare karargâhını zaptetmişlerdir.

YEDİ BİN TEVKİF

Seville 23 (A.A.) — General de Llano, aralarında kadınlar ve çocuklar da bulunan yedi bin kişi, geçen hafta Madridde tevkif edildiğini haber vermektedir.

Valladolid'den alınan bir radyo haberinde hükûmetin 14 tayyarecisi, yanlışlıkla Toledonun şimalinde Olias del Rey mıntakasındaki hükûmet kuvvetlerini bombardıman etmiş olduklarından Madridde idam edilmişlerdir.

MADRİD BOMBARDIMAN EDİLİYOR

Burgos 23 (A.A.) — Hnüz resmen teeyüt etmiyen bir habere göre nasyonalist kuvvetler Naolcarneroyu aldıktan sonra ileri yürüyüşlerine devam ederek Madride 14 kilometre yaklaşmışlardır.

Dadrid şehri üç hava filosu tarafından bombardıman edilmiş ve şimal istasyonu ile şehir haricindeki mahallelerde vücuda getirilmiş olan tahkimat mühim hasara uğramıştır.

Sovyet hava heyeti bu sabah vapurla geldi

General Eydeman "Yaşasın dost Türkiye, yaşasın Atatürk„ diye bağırarak şiddetle alkışlandı

Cumhuriyet bayramı şenliklerinde bulunmak üzere Sovyet hava kurumu başkanı general Eydemanın riyasetindeki heyet bu sabah 8 de İAN Rudzutka vapurile şehrimize gelmişlerdir. Heyet Galata rıhtımında tayyare cemiyeti İstanbul teşkilâtı müdürü İsmail Hakkı, tayyare piyango müdürü Fikri, İstanbul Merkez kumandanlığı namına bir erkânıharb miralayı, tayyare zabitleri ve bir çok zevat tarafından karşılanmışlardır. Bir bölük asker resmi selâm yapmış ve mızıka da Sovyet marşını çalmıştır.

General Eydeman askeri, türkçe olarak:

— Merhaba asker.. diye selâmlamış ve bölüğün önünde durarak:

— Yaşasın kahraman Türk ordusu.. diye bağırmış ve şiddetle alkışlanmıştır. Bundan sonra Türk hava kurumu teşkilâtına mensup mektepli genç kızlardan mürekkep bir heyet tarafından misafirlere:

— Hoş geldiniz.. denilmiş ve generale buketler takdim edilmiştir.

General Eydeman salonun kapısı önünde tekrar durarak karşısındaki kalabalık karşılayıcıları selâmlamış ve gene türkçe olarak:

— Yaşasın dost Türkiye. Yaşasın Büyük Cumhurreisi Kamâl Atatürk..

Demiş, şiddetle alkışlanmıştır.

Alman - İtalyan anlaşmasının dört esaslı noktası

Berlin 23 — Kont Ciano ile Baron Von Neurath arasında cereyan eden müzakereler neticesinde Alman - İtalyan anlaşması esaslı surette hazırlanmıştır. En mühimleri şunlardır:

1 — Yeni Lokarno misakında ancak muayyen bir kaç devletin imzası bulunacaktır.

2 — İki devlet Milletler cemiyetine karşı menfi vaziyetlerine devam edeceklerdir.

3 — Tuna havzasında iki devlet kendi menfaatlerine mugayir haricî tesir ve nüfuzları ortadan kaldırmak için beraberce çalışacaklardır.

4 — Almanya ile İtalya, İspanyadaki âsi hükûmetinin meşruiyetini tanıyacaklar, âsilere yardıma devam edecekler ve Katalonyada teşkiline çalışılan müstakil Katalonya hükûmetine mâni olacaklardır.

5 — İki hükûmet arasında iktisadî bir anlaşma yapılacak.

6 — Almanya ile İtalya müşterek komünizmle mücadele edeceklerdir.

Almanya - Avusturya

İki hükûmet arasında yeni ihtilâflar mı çıkıyor?

Viyana 23 (A.A.) — Havas bildiriyor: Korespondans Politik gazetesi tarafından neşredilen bir tebliğde, Alman - Avusturya anlaşmasının imza tarihinden beri ilk defa olarak, bu anlaşmanın Almanya tarafından ihlâl edildiğini Viyana hükûmeti müşahede etmektedir.

Bu tebliğ, bazı Alman gazetelerini, Avusturya şeflerine çok münasebetsiz bir şekilde taarruz etmiş olmakla ittiham etmekte ve bu gazeteler tarafından neşredilen bu makalelerin şiddetli bir protestoya sebebiyet verecek şekilde anlaşmayı ihlâl ettiğini yazmaktadır.

İngiliz - Mısır muahedesini tasdik için

Kahire 23 (A.A.) — Bakanlar meclisi, İngiltere ile yapılan muahedenin tasdiki için parlemontoyu, 2 ikinci teşrinde fevkalâde bir içtimaa davet etmeğe karar vermiştir.

Türk filosunun Faleri ziyareti

Atina gazeteleri, Türk - Yunan dostluğundan bahsediyorlar

Atina 24 (A.A.) — Türk donanmasının Faler limanını teşrinisani sonlarına doğru ziyaretinden bahseden gazeteler Türk donanmasının ilk defa olarak dostça Yunan sularında demirliyeceğini kaydetmekte ve Türk - Yunan donanmalarını şarkî Akdeniz sulhunun muhafazası yolunda siyasî bir alet yapan iki memleket arasındaki dostluk münasebetlerini tebarüz ettirmektedir.

Atina 23 — Türk filosunun Maltadan dönüşte 28 teşrinisanide Faler limanına muvaselet edeceği Yunan hükûmetine bildirilmiştir.

İngiliz faşistleri

Londra 23 (A.A.)—Londranın Hampstead mahallesinde faşistler tarafından yapılan bir nümayiş esnasında bir çarpışma olmuş ve bir çok kişi yaralanmıştır. Dört kişi yakalanmıştır.

Bu Sabahki Telgraflar

Rusya bitaraflık paktını feshetti

Fakat Sovyet murahhasları bu sabahki içtimada bulundular; Almanya - Rusya yekdiğerini itham ediyor

Londra 24 — Bitaraflık komitesi bugün toplanmıştır. Londra Sovyet elçisi ademi müdahale komitesi reisi Lord Pelimota bir mektup göndererek Rusyanın bugünden itibaren serbestisini muhafaza ettiğini ve ademi müdahale komitesinden çekildiğini bildirmiştir.

Maamafih bu mektuba rağmen Sovyet murahhasları, ademi müdahale komitesi malî encümeninin bu sabahki içtimaında hazır bulunmuşlardır.

Londra 23 — İtalya hükûmeti ademi müdahale komitesine cevabını göndermiştir. Cevapta Sovyet Rusyanın ademi müdahale misakını ihlâlini gösteren bir liste vardır. Portekiz hükûmetinin cevabı yarın gelecektir.

Alman notasında Sovyet Rusyanın ithamları reddedilerek bu hükûmetin ademi müdahale presipini bozduğu iddia edilmekte ve bir takım vakalar sayılmaktadır. Bunların başlıcaları şudur:

1 — 2 eylülde bir Sovyet gemisi Barselona silâh ve mühimmat çıkarmıştır.

2 — Sovyetler 12 eylülde Madride 60 tayyare topu, mitralyöz ve süngü göndermişlerdir.

3 — 18 eylülde İspanyol limanlarına 37 Sovyet tayyaresi çıkarılmıştır.

4 — Hakkı olmadığı halde İngiliz bayrağını taşıyan Branhili vapuru 25 eylülde Alikantaye 150 ton silçh ve mühimmat çıkarmıştır.

5 — Kuban adındaki Sovyet vapuru Kartacaya 50 tank çıkarmıştır.

Londradaki Sovyet mahafili bu iddiaların kolaylıkla reddedileceği kanatindedir.

26 VAPUR LEVAZIM GÖNDERİLECEKMİŞ

Berlin 23 (A.A.) — Londradan Dnb. ajansına bildiriliyor:

Daily Expres gazetesi, Sovyet hükûmetinin ademi müdahale komitesinden çekildiği gün, İspanyaya hareketе hazır erzak yüklü 26 Sovyet gemisinin Karadeniz limanlarında bulunmakta olduklarını haber vermektedir.

İNGİLTERE KARIŞMIYACAK

Londra 23 — Amele fırkası millî meclisi İspanya işlerine karışmamak politikasına devama karar vermiştir. Dahiliye nazırı da söylediği bir nutukta İngilterenin ademi müdahale siyasetine tamamen riayet edeceğini söylemiştir.

SON MUHAREBELER

Sevilla 23 (A.A.) — Corogne radyosunun bildirdiğine göre, Bnaval Kanerno nasyonalist kuvvetler tarafından zabtı esnasında hükûmet kuvvetleri mensuplarından 200 asker ölmüş, 250 asker de esir edilmiştir.

Karasinekler ve çöp işi

Dahiliye vekâleti İstanbul belediyesinden vaziyeti sordu

Ankara 23 (Telefon) — Dahiliye vekâleti, Mecidiyeköyü ve civarını istilâ eden karasinekler ve İstanbul vilâyetinin çöpleri meselesi etrafında gazetelerin mütemadî neşriyatı üzerine bugün İstanbul belediyesinden vaziyeti sormuş ve bu mesele üzerine nazarı dikkati celbetmiştir. İstanbul belediyesinin bugünlerde buna dair vekâlete bir rapor göndereceği tahmin edilmektedir.

Dahiliye vekâletinden başka şehrin sıhhati bakımından Sıhhiye vekâleti de bu mesele ile yakından alâkadar olmağa başlamıştır. Sıhhiye vekâleti de keyfiyeti İstanbul sıhhat müdürlüğünden, halkın sıhhatini tehdid eden karasinklerin imhası yolunda ne gibi bir tedbir düşünüldüğünü soracaktır.

Hususî muhasebeleri verimli hale getirmek için program hazırlanacak

Ankara 23 (Telefon) — Dahiliye vekâleti köy ve belediyelerde olduğu gibi hususî muhasebelerin de çalışmaları ve daha verimli bir hale getirilmesi için tedkikler yapmaktadır. Vekâlet bu maksatla bir anket açmıştır. Anketlerin cevabı geldikten sonra hususî muhasebeler için de bir çalışma programı hazırlanacaktır.

Parasız leylî talebe

İstanbuldan kazananların isimlerini yazıyoruz

Ankara 23 — Bu sene liselerle orta mekteplere parasız leylî olarak alınacak talebe için bir müsabaka imtihanı açılmıştı. İstanbuldan müracaat edip de kazanların isimleri şunlardır:

Hayatı oğlu Talât, Mehmed oğlu Mustafa, İşyar A. Refik oğlu Kemal, Ali Riza oğlu Mustafa, Ziya oğlu Tevfik, mütekaid Galip oğlu Ziya, amele Halid oğlu Fehmi, saraç Mustafa oğlu Ziya, amele mustafa oğlu Osman, Ahmed kızı Müzeyyen, çırak Sabri kızı Siyavet, işyar Mehmed Tevfik kızı Hayrünnisa, bekçi Mümin kızı Nigâr, jandarma Ali kızı Emine, Mahmud kızı Perihan, M. Veli kızı Firuzan.

Dahiliye vekili

Avrupada bulunan dahiliye vekili B. Şükrü Kayanın yarın şehrimize avdeti bekleniyor.

İngiltere tayyare mi alıyor?

Vaşington 23 (A.A.) — İngiltere hükûmetinin Amerikan tayyareleri satın almış olduğuna dair Londrada dolaşan şayialar teeyyüd etmemiştir.

Pamuklu mensucat

Yeni kararname ile kaput bezleri 13 tipe ayrıldı

Ankara 23 (Telefon) — Millî sanayiimizin mühim şubelerinden biri olan pamuklu mensucat sanayiinin yersiz bir rekabetin tesiri altında kaldığı ve bu rekabetin de bez vasıflarının bozulmasını intaç eylemekte olduğu anlaşılmıştır. Bu rekabetin doğurduğu kalite bozukluğunu önlemek ve en fazla müteessir olan kaput bezlerinin vasıflarını tayin etmek üzere yeni bir kararname hazırlanmıştır.

Bugün meriyet mevkiine giren bu kararnameye göre, Türkiyede dokunan ve metre murabbaları 125-300 gram arasındaki kaput bezleri ayrı ayrı 13 tipe ayrılmıştır. Bez imal eden müessedler, toplara müessesenin ismini, vekâletçe ilân edilen tip numarasını, bezin genişlik ve uzunluğunu silinmiyecek bir tarzda vazetmeğe mecbur tutulmaktadırlar.

Bugünden itibaren 15 gün zarfında fabrikalar, ilân edilen tipler üzerinden imalâta başlayacaklardır. Stoklar birinci kânun sonuna kadar perakendeci ellere geçirilmiş olacaktır. Bu müddet zarfında perakendecilerin eline geçirilmiyen mallar ilân edilen tiplerden hangisine en uygun iseler o tipe göre damgalanarak satılacaktır.

Cürmü meşhudlar

Son günlerde davalar yüzde 75 azaldı

Gebze müddeiumumiliğinden İstanbula nakledilen bay Ömer Celâl dün Beyoğlu cürmü meşhud müddeiumumiliğine tayin olunmuştur. Bu suretle Beyoğlunda üç cürüm meşhud müddeiumumiliği tesis edilmiştir. Diğer taraftan Eyüp, Beykoz, Bakırköy, Yeniköy, ve Kadıköyünde tesis edilen cürmü meşhud mahkemelerinin de teşkilâtı tamamlanmış olduğundan bunlar bu ayın yirmi altısından itibaren faaliyete geçeceklerdir. Bu mahkemeler işe başlayınca İstanbuldaki cürmü meşhud mahkemelerinin işleri daha hafifleyecektir.

Yapılan istatistiklere nazaran ayın iptidasından düne kadar cürmü meşhud davaları yüzde yetmiş beş nisbetinde azalmıştır. Bu azalma devam etmektedir.

Ankara - Konya telefonu cumhuriyet bayramında açılıyor

Ankara 23 (Telefon) — Ankara - Konya telefon hattı inşaatı dün bitirilmiş ve ilk konuşmayı Nafıa vekili B. Ali Çetinkaya yapmıştır. Yeni hat cumhuriyet bayramında şehirler arası konuşmalarına açılacaktır. Bu hattın Eskişehire kadar olan uzunluğu 444 kilometredir ve 60 bin liraya mal olmuştur.

Belçikada nümayiş yasak edildi!

Belçika başvekili bunun sebeplerini anlatıyor

Brüksel 23 — Başvekil M. Van Zeeland söylediği nutukta faşistler tarafından yapılmak istenen nümayişin niçin menedildiğini anlatmış ve demiştir ki:

— Kendisine hürmet eden bir hükûmet, umumî huzuru bozacak, vatandaşların hayat ve mallarını tehlikeye koyacak nümayişlere tahammül edemez. Bu prensiplere riayet etmek istediğim cihetle şunu size söyliyeyim ki, Belçika asla ve asla sokak hükûmetini kabul etmiyecektir. Bütün içtimalar menedilecektir.»

Yeni Bulgar nazırları

Sofya 24 (Akşam) — General Peivkof şimendiferler, M. Nikolayef te maarif nazırlıklarına tayin edilmişlerdir.

Japon donanmasının manevrası

Tokyo 23 (A.A.) — Japon donanmasının Koba cenubunda yaptığı büyük manevralar imparatorun huzurunda yapılan büyük bir resmi geçit ile sona ermiştir. Bu resmi geçit şimdiye kadar Japonyada görülmemiş bir ehemmiyette bahrî bir tecemmue vesile olmuştur.

Radikal kongresi

Mutedillerle müfritler arasında şiddetli münakaşalar oluyor

Paris 23 — Biarritz'den gelen haberlere göre radikal kongresinde şiddetli münakşalar olmaktadır. Kongre biri mutediller, diğeri müfritler olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Bir birlik temini için çalışılmaktadır.

Muhtelif temayülleri birleştirmek için bir komite teşkil edilmişti. Komite toplanmıştır. Fakat toplantıda M. Bennet, Regnier, Milhaud gibi eski nazırların ve ileri gelen kimselerin bulunmaması müzakeratın ehemmiyetini azaltmıştır. Komite bir anlaşma zemini bulamamıştır. Maamafih müzakereler devam ediyor. Kongre tarafından kabul edilecek bir takrir yazılması için uğraşılmaktadır.

Berlin 23 (A.A.) — Dnb. Ajansının Paristen haber aldığına göre, Jen Goyun başkanlığı altında bulunan millî eski muharipler federasyonu ile albay de Larocque'un partisi birleşerek komünizm ve marksizme karşı beraberce mücadele etmeye karar vermişlerdir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

İhtikâra dair

İhtikâra meydan verilmemek için kanuni tedbirler ittihaz edileceğini görerek sonderecede seviniyoruz. Ancak, ihtikârın neden ibaret olduğunu tayinde zorluk çekileceğini hatırladığımız için, bunun vücudunu ne ile tayin edebileceğimizi düşünmek lâzım geliyor.

Eşya fiatlerini tayin eden umumî ve cihanşümul bir ekonomi politik kanunu vardır: Arzı talep kanunu.

Bir mal azalır da talep eski halinde kalırsa satıcılar nazlanırlar ve talep nisbetinde malın fiatini yükseltirler. Mal çoğalıp ta müşteri bulunmazsa fiatler ona göre düşer.

Şu halde, ihtikâr nasıl yapılabilir? İhtikâr kabil olabilmek için bütün satıcıların ittifak etmeleri lâzım gelir. Bilhassa perakende satışlarda buna çok zor imkân bulunabilir. Onun için, ihtikârın ne suretle doğabileceğini biraz yakından araştırmak mecburiyetindeyiz.

Arzı talep kanunu hükmünü icra edebilmek için ticaret hürriyetine lüzum vardır. Bir harp esnasında arzı talep kanunundan bir fayda beklenemez. Nakliyat sekteye uğramıştır, ablokalar vardır. Onun için bu kanun ortadan kalkar ve artık spekülâsyon başlar ki biz bunu ihtikâr tabiri ile ifade ediyoruz. Elinizde bir mal var, meselâ esvaplık kumaş, kahve, şeker ve saire. Bunların memlekete ithal edilemiyeceğini biliyorsunuz. Bir liraya satacağınız bir malın fiatini yavaş yavaş yahut birdenbire yükseltirsiniz. Evvelce o mal size seksen kuruşa mal olmuştu; yüze satmakla pek memnun idiniz. Şimdi yüz yirmiye, yüz elliye, iki yüze, üç yüze satmakla fevkalâde bir kâr temin edersiniz. Ne olacak? Ne yaptınız ki halktan fazla para alıp zengin oluyorsunuz? Yaptığınız şey fırsattan istifade etmektir.

İşte ticarette bu «fırsattan istifade» ile mutad kârdan fazla bir kâr temin etmek ihtikârdır, ahlâksızlıktır, sosyeteye karşı bir cürümdür, ferdlere karşı bir soygunculuk hareketidir. Böyle bir vaka karşısında, namuslu bir tüccar elindeki malı eski fiatile satmakta devam etmelidir. Yeni gelen mallar sattığından daha pahalıya mal oluyorsa bunu makul ve mutad bir kâr ile fazlaya satabilir.

Bu halin misaline büyük harpte çok şahit olduk. Almanyada, Avusturyada ayni dükkânda iki fiat ile ayni mala tesadüf ediyordunuz. Biri harpten evvelki mal idi ve ucuz idi. Diğeri harp esnasındaki mal idi ve pahalı idi. İşte ticaret namusu buna derler.

Bugün bütün memleketler dahilî sanayini ve ticaretini himaye için gümrük tarifelerini arttırdıkları ve ithalâtı bir takım kaytlara bağladıkları için artık dahilde fiatlerin düzelmesini arzı talep kanunundan bekliyemezler. Bunu ancak hükûmetin koyacağı bir kanun temin eder.

Akşamcı

İngiltere, Fransa, isviçre afyon alacak

İngiltere, Fransa, İsviçre son zamanlarda memleketimizden mühim miktarda afyon almağa karar vermişler ve İnhisarlar idaresine müracaat etmişlerdir.

ŞEHİR HABERLERİ

Daimî çöplük

Bütün çöplerin buraya nakline başlanacak

Belediyenin Kâğıthaneye inen sırtların arkasında eski taş ocağı yerini daimi mahiyette olarak çöplük ittihaz ettiği yazılmıştı. Belediye ayrıca kamyonların buraya kolaylıkla çöpleri nakletmesi için yaptırmağa başladığı yolun bir an evvel bitmesi için işçi miktarını arttırmıştır. Yol bitince şimdi atılan yerlerdeki çöpler kaldırılacak ve buraya dökülmeğe başlanacaktır.

Diğer taraftan Kadıköy ve Üsküdarda toplanan çöpler bir müddetten beri Uzunçayıra dökülmektedir. Burada da tıpkı Şişlide olduğu gibi sinekler hücuma başladığından halk bu çöplükten de şikâyet ederek belediyeye müracaat etmiştir. Şikâyet tetkik edilmektedir.

Föniks ve Millî sigorta şirketlerine sigorta olanlar

Tasfiye halinde bulunan Fönisk ve Türkiye Millî sigorta şirketlerine sigortalı olanların diğer sigorta kumpanyalarına devrine karar verilmesi üzerine Millî Reasüransda kurulan büro hazırlıklara başlamıştır. Ankarada bulunan Millî Reasürans umum müdürü B. Fefi Bayar dün şehrimize dönmüş ve bu işle meşgul olmuştur.

Tasfiye heyeti sigorta şirketlerinin tasfiyesini mümkün olduğu kadar süratle ikmal edecektir.

Tasfiye halinde bulunan şirketlerin hükûmete sabit sermaye olarak gösterdikleri hanlar da satılacaktır.

İplik buhranı

Dokumacılar yeniden odaya müracaat ediyorlar

İplik buhranı zaman zaman şiddetlenmektedir. Dokumacıların İstanbuldaki tek fabrikadan mal almağa mecbur olmaları bu buhranı arttırmakta ve fabrikanın dokumacıların tezgâhları adedine göre mal vermesi ve bazen de istenilen numaralı ipliğin hiç bulunmaması yüzünden dokuma sanayii müteessir olmaktadır. Bir çok dokumacılar iplik bulamadıkları için tezgâhlarını işletemediklerini söyliyorlar. Bunun neticesi olarak yüzlerce amele işsiz kalmak tehlikesi karşısında bulunmaktadırlar. Sanayiciler müteaddid defalar olduğu gibi yeniden ticaret odası sanayi şubesine müracaat ederek bu elim vaziyetlerini bildirmeye ve mutlak surette çare bulunmasını istemekğe karar vermişlerdir. Bunun için bir arzuhal hazırlamaktadırlar.

Birtaraftan da ticaret odası evvelce yapılan müracaatları gözönünde tutarak tedkikat yapmış ve gerek dokumacılar cemiyeti, gerek, İstanbuldaki iplik fabrikasile vaki temaslar sonunda buhranını mevcudiyetini tesbit etmiş, bir raporla iktisad vekâletine bildirmiştir. Vekâletin buhranı önlemek için alacağı tedbirler merakla beklenmektedir.

Yeni köprü

Balatta dubalar için bir tezgâh kuruluyor

Atatürk köprüsünün inşaatına nezaret etmekte olan Alman mühendişi M. Kessel inşaat hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— İnşaatta biraz teehhür vaki olduğu doğrudur. Fakat bu teehhür, elimizde olmıyan sebeplerden ileri gelmiştir. Avan projenin hesaplarında yapılan bazı tashihler, temel kazıklarının uzunluk ve kalınlığı hakkında belediye ile yapılan müzakereler, bize beş ay vakit kaybettirdi. Esasen belediye de bunu göz önüne aldığı cihetle, köprüyü yerine koymak mukavelemizi uzattı.

Maamafih bu temditten istifade etmiyerek mukavelede tayin edilen müddet zarfında işimizi bitireceğiz.

— Şimdi Atatürk köprüsü inşaatında vaziyet ne merkezdedir?

— Asıl inşaatın başlamasına intizaren Balatta dubaları inşa edecek bir tezgâh kurmak üzereyiz. Unkapanı köprü başında kurulan başka bir tezgâh köprünün montajı işlerile meşgul olacaktır.

Bütün bu işler nisana kadar bitirilecek, o zaman dubaların inşasına, Avrupadan getirilecek olan demir kısımlarının yerlerine konulmasına başlanacaktır. O zamana kadar köprünün iki başına konulacak ve ağırlığı kaldıracak kazıklar çakılacaktır.

Bu kazıklar yerine göre 15 - 20 metre uzunluğunda ve murabba olacaktır.

Unkapanı tarafından 700, Azapkapı tarafında 500 temel kazığı bulunacaktır.

— Yeni köprünün ebadı ne olacak?

— Köprünün uzunluğu 445, genişliği 25 metre, açılan kısmın genişliği 75 metre olacaktır. Atatürk köprüsünün zemini, asfalt ve betonarmeden mürekkep olacak, ortası ahşap parkeden, yaya kaldırımları da asfaltten yapılacaktır. Köprünün ortasından çifte tramvay hattı geçecektir. Atatürk köprüsü, fevkalâde modern inşaatı ve zarafeti bakımından şimdiye kadar inşa edilmiş olan eserlerin en güzeli olacaktır.

Esrar kaçakçıları

Muhafaza teşkilâtı ve emniyet memurları daha iki kişiyi yakaladılar

Muhafaza teşkilâtı ve emniyet memurları iki esrar kaçakçısı daha yakalamışlardır. Sultanahmed civarında dolaşan Celâl ve arkadaşı Kâmil, taharriyat için o semte giden muhafaza ve emniyet memurlarile karşılaşmışlardır. Kaçakçılar memurlardan ürkmüş ve kaçmağa başlamışlar; memurlar da vaziyetten şüphelenerek iki arakadaşı takibe koyulmuşlardır.

Sultanahmedden Beyazıda kadar süratle kaçan iki kişi, memurların da kendileri kadar iyi koşmaları sonunda yakayı ele vermişlerdir. Kaçakçıların üstlerinde yapılan aramada epice esrar yakalanmıştır. Haklarında takibat yapılmaktadır.

91 sabıkalı!

Bu defa da altı ay hapse mahkûm edildi

Bir kaç gün evvel Yaşar adında bir yankesici köprü üstünde tramvaydan inmekte olan Hasan adında birinin cebinden parasını çalmış, kaçarken polislerle karşılaşınca geriye dönüp çaldığı paraları sahibine iade ederek polise teslim olmuştu

Dün üçüncü sulh ceza mahkemesinde Yaşarın muhakemesi bitirilmiştir. Tahkikat evrakına nazaran Yaşarın yankesicilik suçlarından 91 sabıkası vardır. Fakat bunların bir kısmı bundan yedi sene evvel işlenmiş olduğu için kanunen sabıka sayılmamaktadır. Bir kısım mahkûmiyet kararlarını ise kendisi temyiz etmiş ve henüz temyiz mahkemesinden hesbi katiyet ettiğine dair evrak gelmemiş olduğundan bunların da sabıka kaydından kurtulmaktadır.

Bu suretle sabıkalılıktan kurtulan Yaşar son cürmünde çaldığı paraları kendi elile sahibine iade etmiş olduğundan bu cihet de gözönünde tutularak kendisine verilen bir sene hapis kararı altı aya indirilmiştir. Mahkûm Yaşar mahkemeden çıkınca koridorda toplanan seyircilere gülerek:

«— Allaha ısmarladık. Gene deliğe tıkılıyoruz.. diye veda etmiştir.

Türk - İtalyan ticaret anlaşması

Romada yakında başlayacak olan Türk - İtalyan ticaret mukavelesi müzakeresine hükûmetimiz namına iştirak eedcek heyet azası dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Heyet bugün Romaya hareket edecektir. Türk heyetinin riyasetinde Roma sefirimiz bulunacaktır.

«Efendi» ye kızmış

"Ben beyefendiyim„ diyerek hakaret etmiş

Dün üçüncü sulh ceza mahkemesinde garip bir hakaret davasına bakılmıştır. Bay Mehmed adında bir adam bir ev yaptırmak istemiştir. Bunun için de Yani adında bir inşaat ustası ile pazarlığa girişmiştir. Pazarlık arasında usta Yani kendi maharetini anlatmak için bay Mehmede hitaben:

— Efendi ben eski ustalardanım.. demiştir. Bu efendi kelimesi her nedense bay Mehmedi fena halde hiddetlendirmiş ve Yani ustaya bağıra bağıra:

— Gözünü aç, ben efendi değilim. Beyefendiyim.. demiş ve hakarette bulunmuştur.

Yani ustata derhal polise müracaat etmiş ve bay Mehmed aleyhine hakaret davası açmıştır.

Dün üçüncü sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde hakaret suçu sabit olduğundan bay Mehmedin üç gün müddetle hapsine ve beş lira para cezası ödemesine karar verilmiştir. Ancak kendisi 68 yaşında olduğundan hapis cezası iki güne, paracezası da dört liraya indirilmiş ve bu cezalar da tecil edilmiştir.

SOHBET:

Yeni kalıplar

La Rochefoucauld: «Nice kimseler vardır ki aşktan bahsedildiğini duymasalar ömürlerinde sevmek nedir bilmezlerdi» der. Bu söz şairlerin, sanatkârların çoğu için de doğrudur: Onların da vezinli, vezinsiz yazıya, güzel sanatlerden her hangi birine heves etmeleri, kendilerinden evvel o işlere girişmiş insanlar bulunduğu içindir.

Aşk hissini kendisinde duymayıp da başkalarından öğrenmiş olan kimse, sahte bir âşık olduğunun farkında değildir. Belki hakikî âşığın şüphesi vardır da onun yoktur. Kendi kendine şöyle der: «Adı dillere destan olmuş âşıklardan benim ne farkım var? Ben de Mecnun gibi, Kerem gibi çırpınmıyor muyum? Onlar gibi ağlayıp onlar gibi yanmıyor muyum?» Her halinin onların haline, yani aşktan geldiği öteden beri bilinen bir hale benzediğini görür, sevdiğine emin olur; aşk ihtirasının zevkini tattığı gibi iztırabını da çeker, hattâ ölüme kadar gittiği olur. Zavallı, bilmez ki, anlamaz ki sahte bir âşık olduğunun başlıca delili Mecnun gibi, Kerem gibi olması, her halinin onların bir haline benzemesidir. Her gerçek ihtiras, kendine mahsus, ilk görünüşte belki anlaşılamıyacak bir surette tecelli eder.

Şiiri başkasından öğrenen de gerçekten şair olduğundan emindir: «İşte, der, benim mısralarım da falan büyük şairin mısrları gibi... Onun eserinde meziyet diye gösterdiğiniz benim yazılarımda da var. Demek ki ben de şairim, ben de büyük şairim.» Bakarsınız, onda büyük şairin büyüklüğünden ve şairliğinden başka her şey var. Zavallı, anlamaz ki büyük şairin büyüklüğü de, şairliği de heyecanının yeni şekiller yaratmış olmasındadır. Bize bir heyecanın gerçek olduğunu gösteren şey, büründüğü şeklin ahenkli ve yeni olmasıdır.

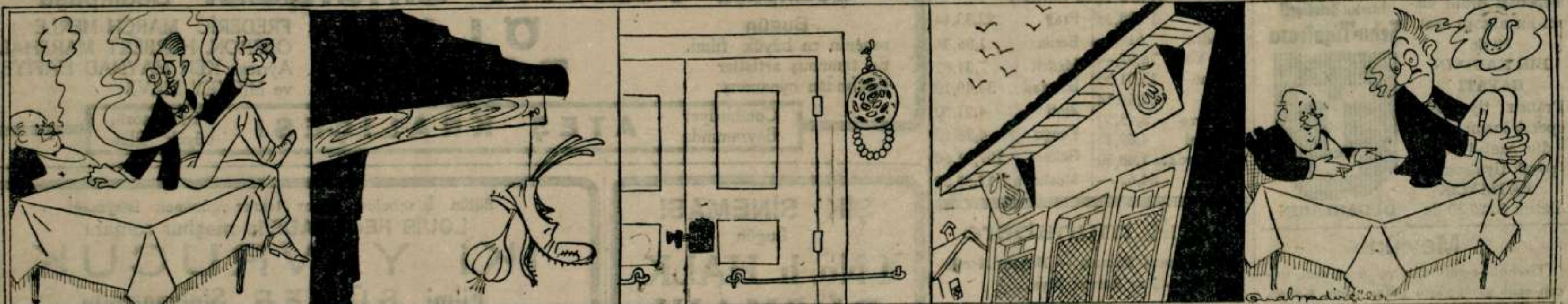
Bir vücud hazır elbise içinde rahat ediyor, onun hiç bir yerini bozmuyor mu? Bilin ki o vücudun belli ki hiç bir kusuru yoktur amma hiç bir hususiyeti de yoktur. Olsa olsa alelâde bir vücuddur. Bir heyecanın hususiyeti olması şartile kusurlu, çirkin olmasını kabul ederim demiyorum; hem hususiyeti olsun, hem de güzel olsun da demiyorum. Diyorum ki alelâde olmıyan, yani öteden beri bulunduğu için, başkalarından öğrendiğimiz için duymayıp da ilk defa kendi içimizde hayretle duyduğumuz her heyecan muhakkak güzeldir ve muhakkak kendini gösterecek şekli yaratır. Bir müddet emekler, fakat sonunda istediğini bulur.

Rıza Tevfik'in koşmalarını sevenler çoktur; ondan heves edip nice şairlerimiz halk şiirlerinin edasını taklid ettiler, hâlâ da devam edenler var. Bu manzumeler içinde insanı bir an aldatacak, yani gerçekten bir halk şairi dinlediğimizi zannetirecek kadar muvaffak olanları vardır. Fakat bir şehir çocuğu, bunlar da muvaffak olduğu nisbette, heyecanın sahte, başkasından öğrenilmiş bir heyecan olduğunu isbat eder. Hiç bir hakikî şair, kendinden evvel dökülmüş kalıblarla iktifa edememiştir. Bakın, hepsinin mısraı ayrıdır.

(Devamı 5 inci sahifede)

Nurullah Ataç

Bay Amcaya göre...

— Çocukluğumun geçtiği evde merakıma dokunan bir çok şeyler vardı bay Amca...

... Meselâ evin saçağında daima bir eski pabuçla bir baş sarımsak sarkar...

... Sokak kapısının arkasında iri bir kaplumbağa kabuğu ile bir dizi mavi katır boncuğu görünür...

... Kıbleye bakan sokak duvarında da bir maşaallah, bir de barekâllah lâvhaları asılı dururdu!.. Haydi bunlar o zamanki insanların geriliğindendi diyelim...

... Fakat şimdi de her kübik apartımanın kapısında bir at nalı görüyorum, bu ne demek?

B. A. — Şehrin bu gelişi güzel yapılarla imarı için daha üç nalla bir ata ihtiyaç var demek!

BORSA

İstanbul 23 Teşrinievvel 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	99,—	İş B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	81,—
istikrazı	96,50	T. C. Merkez	
Ünitürk I	23,65,—	Bankası	93,—
» II	21,55,—	Anadolu hisse	25,30
» III	21,95,—	Telefon	6,50
Mümessil I	46,10	Terkos	11,50
» II	42,70	Çimento	13,65
» III	—	İttihat değir.	10,50
İş Bankası	10,—	Şark »	0,80

(Para (Çek fiatleri)

Paris	16,98,38	Prağ	22,33,44
Londra	619,—	Berlin	1,96,36
Nev York	78,97,—	Madrit	7,31,82
Milano	15,01,30	Belgrad	34,49,10
Atina	88,69,14	Zloti	4,21,50
Cenevre	3,43,50	Pengo	4,28,10
Brüksel	4,69,10	Bükreş	107,91,60
Amsterdam	1,46,50	Moskova	17,55,50
Sofya	64,62,—		

Açık muhabere

Bay Basri Yaman — Bayan Necile Tevfik — Bay Server Ziya.

(AKŞAM) — kitap servisine emanet olarak kitap bırakmış olan yukarıda isimleri yazılı zevatın matbaa müdürlüğüne bizzat ve yahud mektupla bir an evvel müracatları rica olunur.

Mevlûd

Tirebolu eşrafından ve tüccardan, geçen sene genç yaşta vefat eden, Kenan Kulaksızın ruhuna 25 teşrinievvel pazar günü öğle namazından sonra Kadıköyde Çarşı boyundaki Osmanağa camiinde mevlidi nebevi okutturulacaktır. Ailesini tanıyanların huzurunu rica eder.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

POLİS KÖPEKLERİ

Avrupa polisi köpeklerine büyük ehemmiyet verir. Polis köpekleri yetiştiren hususi müesseseler vardır. Köpeklerin canileri takip hususunda gördükleri büyük hizmetlerin haddı hesabı yoktur.

Son zamanlarda Rumen polis teşkilâtında da köpekler çalıştırılmağa başlandı. Bir resmi geçitte polisler resimde görüldüğü gibi köpeklerile beraber geçtiler. Anlaşılan daha yeni oldukları için Rumen polisleri köpeklerini yürütmeye kıyamıyorlar.

GÜVERCİN MERAKI

Fransanın şimalinde güvercin meraklıları pek çoktur. Fakat İngilterede bu meraklıların sayısı sonsuz hesapsız. Yeni bir istatistiğe göre 100,000 kişi, bir milyondan fazla güvercin beslemekteymişler.

İngilterede her sene güvercinler için 2,500,000 İngiliz lirası sarfolunuyor. Bu para hava nezareti bütçesinden ödeniyor.

Geçen hafta bir şampiyon güvercin 6,000 İngiliz lirasına satıldı.

SİNEMADA AŞK

Viyanalı doktor Fisif diyor ki:

Sinema çevirirken biribirlerine rol icabı âşık olan kadınla erkek, nihayet sahiden biribirlerine âşık olurlar.

Doktor Fisif yeni birşey söylemiş olmuyor. Bunun misalini sahnelerde de çok gördük, çok duyduk.

Acaba sinemada aşk sahnelerini seyredenler ne oluyorlar?.

Doktor buna da cevap veriyor:

— Aşkın tesiri altında kalıyorlar ve birini bulup âşık oluyorlar.

Eğer sinemadaki âşıklar izdivaçları çoğaltmağa sebep oluyorsa, yaşasın sinema!..

OLUR MU?

Bir zat var. Bu zat buz gibi kış günlerinde buram buram terliyor; cehennem gibi yaz günlerinde de tirtir titriyor.

Olur mu?..

Olur ya, bu zat Amerikalıdır, Amerikadadır.

KIŞ

Bu ayın ilk günlerinden itibaren -evvelden söyledikleri gibi- kış başladı.

Bu sene Avrupada kışın soğuk olacağı şunlardan tahmin edildi:

Tutulan kayıdlara göre her kırk veya kırk bir senede bir kere şiddetli kış olurmuş. 1895 senesinin şiddetli kışından beri de çok şiddetli kış olmamış- Bu sene 41 inci sene.

1768-1779 üıllarının, haziran ve temmuz ayları da yağmurlu geçti.

Çok kar yağan kışlarda güneş çok lekeli olur. Bu sene de güneş çok lekeliydi.

Almanya ile italya

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

imzalanacaktır. Bu vesikalar, diplamis yolu ile izhar edilmiş ve katî metinleri M. Fon Neurath ile M. Ciano arasındaki görüşmeler esnasında tesbit olunmuştur.

KONT CİANO M. HİTLERLE GÖRÜŞECEK

Berlin 23 (A.A.) — M. Ciano, dün İtalya sefiri M. Attoliko tarafından yapılan bir kabul resminde hazır bulunmuştur. Resmi kabulde Alman nazırları ve bir çok mülkî ve askerî Alman ricali bulunmuştur.

M. Ciano, bugün beraberinde M. Göring olduğu halde Berlin yakınında kâin yeni Gatov tayyare mektebini gezecektir. M. Ciano, öğle yemeğini M. Göbels ile yedikten sonra Berlin faşist evine giderek Berlindeki İtalyan kolonisine hitaben bir nutuk söyliyecektir.

İtalyan hariciye nazırı, gece Berchtesgadene gidecek ve hemen M. Hitler ile görüşmelerine başlıyacaktır. M. Ciano, dundan sonra Münihe gidecek ve cumartesi günü öğleden sonra gazetecileri kabul ve müteakiben Romaya hareket edecektir.

TEMPSİN BİR MAKALESİNE CEVAP

Berlin 23 (A.A.) — Pariste çıkan Temps gazetesi Almanya ile İtalya arasındaki işbirliğini ihlâl etmek üzere harp hatıralarını ileri sürmektedir.

Berliner Boersen Zeitung bu neşriyatı protesto ederek diyor ki:

«Temps gazetesinin kullandığı taktikde, bugün Fransada yaşamakta olan politikacı zihniyetinin bir tezahürünü görmekteyiz. Buna karşı biz, milletleri biribirinden ayıran bütün mânialarını son palâna atmaya ve bütün ihtilâf mevzularını bertaraf etmiye çalışmaktayız.»

C. H. P. Kızıltoprak nahiyesi başkanlığından: Cumhuriyetin 13 üncü yıldönümü kutlanmak üzere parti merkez binası önünde muntazam bir tak yapılmıştır. Nahiyeye bağlı ocaklarda saat 21 de birinci günü caz, ikinci günü müsamere ve fener alayı, üçüncü günü kitara ve mandolin ve saire ile tezahürat ve eğlenceler tertip edileceğinden nahiyemize bağlı ocak âzalarının mezkûr gün ve saatlerde parti merkez binası ve ocaklarını teşrifleri rica olunur.

Sohbet

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

Hattâ her devrin kendine mahsus bir manzum vücude getirir; getiremiyorsa o devirde kendine hâs bir hava yoktur; cemiyet, tarihinin merhalesinde durmuş demektir.

Yukarıdan beri söylediklerimden şiirde serbest nazmın, aruz veya hece vezinlerini ortadan kaldıracağanı, onları ancak öğrenilmiş heyecanlı kimselere bırakacağını söylediğim mânası çıkarılmasın. Gerçi ben, gençlik yıllarımı bilhassa serbest nazım okumakla geçirdiğim için o tarzı çok severim; fakat bu sırf şahsî bir «tercih» tir; bilirim ki iyi bir şair ananevî vezinlere, hattâ Verlaine'in: «Beş paralık oyuncak» dediği kafiyeye bile itibar edebilir. Fakat bugünün gerçek şairleri, heceyi, hattâ aruzu kullnsalar bile, onların dahilî nizamını değiştireceklerdir. Tevfik Fikret'in aruzu ondan evvelki şairlerimiz aruzuna nasıl benzemezse bugünün aruzu da Tevfik Fikret'inkine öylece benzemiyecektir.

On, on beş yıl evvel «6 + 5», hattâ «7 + 7» mısralardan hoşlanıyorduk, bugün onlar kulağımıza hiç de hoş gelmiyor. Yeni neslin şairleri arasında bize bir şeyler ümid ettirenler de o mısra ile şiir söylemiyor, ya başka «taktiler» arıyor ve yahut ki daha uzun, daha kısa mısralar tecrübe ediyor. Henüz olgun, hakikaten ahenkli manzumeler belki yazamadılar, zararı yok, zamanımızın heyecanlarını ancak onlar, yani dünden kalan kalıblarla iktifa edemiyenler ifade edebilecek. (Birçok hususlardaki iddialarına ve kanaatlarına hiç de iştirâk etmediğim bazı genç şairlerin, meselâ Cahid Sıtkı Tarancı ve Ahmet Muhip Dranas'ın şiirleri, bilhassa bu araştırmalar yüzünden bana «sympathique» geliyor. Serbest nazımlar gibi onlar da yeni şekiller arıyor.) Onlar güzel mısralar verebildikleri gün beklediğimiz şiir doğabilecek ve biz ondan da bıkıp bir başkasını arıyacağız. Çünkü hakikî şiir, daimî değişikliktedir; daima yeni heyecanlara yeni kalıblar bulmaktadır.

Nurullah Ataç

Ispanyada kalan malların parası

(Baştarafı birinci sahifede)

Kararname İspanyaya yumurtadan başka gönderilen mallara da teşmil edilmiştir. Bu münasebetle isyandan evvel gönderilen ve bedelleri tahsil olunmıyan her hangi bir malın parası Merkez bankası tarafından verilecektir.

İhracatçılar aldıkları avansları ödeyemediklerinden müşkil vaziyette bulunuyorlardı. Bu kararın çıkmasile çok sevinmişler, alacaklarını almağa ve borçlarını ödemeğe başlamışlardır.

Yumurta piyasası canlanmıştır. Bir kaç gün evvelden beri 23 liradan alıcı bulan büyük sandık taze yumurtalar dün 27 liraya kadar çıkmıştır. Dış taleplerin arttığı göze çarpmaktadır. Bilhassa İtalya son zamanlarda oldukça geniş mikyasta yumurta alcılarının arasına girmektedir.

Almanya, Avusturya, Yunanistan ve Filistin de Türk yumurtalarına isteklidirler. İhracat daha ziyade Almanya ve İtalyaya yapılmakta, diğer memleketlere de taleplerine göre küçük partiler gönderilmektedir.

Anadoludan az mal geldiğinden fiatlerde yeniden yükselme beklenmektedir.

SİYASÎ İCMAL

İspanya ihtilâlinden çıkan tehlikeler

Sovyetler Katalonyanın merkezi Barselonayı yeni üs ittihaz eden İspanyol komünistlerine yardım etmeği katî olarak kararlaştırmış olduğundan Avrupanın işleri büsbütün karıştı. İspanya Dışbakanının şikâyeti üzerine Londradaki beynelmilel kontrol komisyonunun yaptığı müracaata cevap veren Almanya, Sovyetlerin İspanyadaki komünistlere zaten yardım eylediğini iddia etmiştir.

Sovyetler kontrol komisyonundan Portekiz limanlarının Fransız ve İngiliz harp gemileri tarafından abloka edilmesi gibi is'af ve kabulü gayri mümkün görünen bir talepte bulunmuştu. Bu talebe menfi cevap verilmesi üzerine Sovyetler kararlarını icra edeceklerdir. Sovyetlerin müdahalesi ve Almanyanın yalnız yahud İtalya ile mukabelede bulunması Fransayı da Sovyetler ile mevcud ittifak misakından dolayı ihtilâf ve harbe sürüklemesi muhtemel olduğundan Fransa mebusan meclisi hariciye komisyonunda mühim sualler soruldu.

Dışbakanı M. Delbos verdiği cevapta Fransanın otomatik olarak harbe sürüklenmiyeceğini ve ancak iki âkid devletten birinin kendi toprağında tecavüze uğradığı takdirde diğerinin yardım edeceğini teminen söylemiştir. Bu suretle İspanya işlerine Sovyetler ile Almanya ve İtalyanın müdahalesinden derhal Fransanın da harbe sürüklenmesi icap etmiyecektir. Maahaza ihtilâf Sovyetlerin topraklarına kadar genişlediği takdirde Fransanın kenarda kalacağı şüphelidir.

Fransa gibi Sovyetlerin diğer müttefiki Çekoslovakyanın dahi kendisini alâkadar etmeyen bir ihtilâf yüzünden Sovyetlere yardım için harbe girmesi ihtimali belirmiştir. Çekoslovakyanın diğer müttefikleri Romanya ile Yugoslavya bu yeni vaziyet karşısında hattı hareketlerini tayin ettiler. Romanya başvekili Alelâcele Belgrada gelip Sovyetler ile bağlanmağı müdafaa eden M. Titüleskonun politikası hilâfına olarak kral Karolun Moskovaya karşı sıkı bir ihtirazla hareket edilmesine karar verdiğini bildirmiştir.

Şimdiye kadar Yugoslavya Sovyetleri tanımaktan imtina etmiş ve bunlar ile siyasî teşriki mesaiden sakınmış olduğu halde Romanyanın Moskovaya yakınlaşmak istediğinden gayri memnundu. M. Tatareskonun seyahati ile hem Balkanlarda hem de orta Avrupada komşu ve müttefik bulunan iki mühim devlet arasındaki siyasî nazar farkı bertaraf olmuştur. Bu meselede Çekoslovakyanın politikası Küçük itilâfın diğer azalarını arkasından sürüklemiyecektir.

Yugoslav başvekili

(Baştarafı birinci sahifede)

M. Stoyadinoviçin Türkiyeye gitmek üzere Belgradı büyük bir memnuniyetle terk etmek üzere bulunuşu sebepsiz değildir. Belgradın Ankaraya bu doğru selâmını, bütün Yugoslav milletinin ta kalbden tasvip etmekte bulunduğundan doktor Stoyadinovinç tamamen emindir. Bütün Yugoslavya hissetmektedir ki, Balkan sulhünün asıl binası, milletlerinin büyük kumandanları sıfatile birbirlerinin ellerini sıkan iki büyük devlet reisinin Boğaziçinde vukua gelen tarihî telâkileri dakikasından başlar. Kardeşçe bir sevgi ve anlayış ile iki büyük devlet reisi Türk - Yugoslav dostluğunun yıkılmaz esasını kurmuşlardır ve bunun içindir ki Yugoslavya, kendi haricî siyasetinin en ehemmiyetli direktiflerinden biri olarak kalacak olan Türk - Yugoslav münasebetlerinin inkişafını büyük bir emniyet ve sempati ile görmektedir. Doktor Stoyadinoviçin siyasî vazifesinde göz önünde bulunduracağı, işte kahraman Yugoslav kralının bu mirasıdır.

Balkanları ve bilhassa Türk - Yugoslav ittifakını tarsin etmek Yugoslavya için en rasyonel bir siyaset olarak kalmaktadır.

Yugoslavlar benliklerini muhafaza etmek ve her şeyden evvel kendi kuvvetlrine dayanmak istemektedirler. Başbakan M. Stoyadinoviç, mayısta Türk basını erkânını kendi evinde kabul ettiği zaman şunları da tebarüz ettirmişti:

Balkan antantını, Cenevredeki gibi güçlüklerle dolu olmıyan sağlam bir Küçük Milletler Cemiyeti olarak telâkki edebilirz.»

Doktor Stoyadinoviç, haricî siyasette bu esas fikirlerle meşbu olarak Türkiyeye hareket etmektedir. Ve Türkiyede, doktor Rüştü Arasın mükerrer ziyaretlerile başlamış olan Türk - Yugoslav milletleri arasındaki iş birliğini, Türk devlet adamlarile daha ziyade inkişat ettirmek fırsatını bulacaktır.

Parlâmentodaki galebesile doktor Stoyadinoviç, dost Türk elçisi B. Ali Haydar Aktay ile birlikte Ankaraya giderken kendisine vazife bildiği büyük işte milletin tam salâhiyetile gitmektedir.

Cumhuriyet bayramı

Ankara ve İstanbulda hazırlıklar ilerliyor

Cumhuriyet bayramı merasim programı hazırlanmıştır. Yalnız şehrin muhtelif yerlerinde kurulacak halk kürsülerinde Cumhuriyet bayramı münasebetile söz söyliyecek hatiplerin isimleri henüz kararlaştırılmamıştır.

Bu sene Beyazıd, Sultanahmed ve Taksim meydanlarının geçen senelerden farklı bir surette süslenmesi kararlaştırılmıştır. Buralarda mızıkalar çalacak, halk sabaha kadar eğlenecektir.

Geçen seneye kadar millî spor teşekküllerine Cumhuriyet bayramında az bir yer veriliyordu. Bu sene kabul edilen bir esasa göre geçid resminden evvel şehrimzideki bütün spor teşekkülleri üniformalarile ve kafile halinde parti önüne gelecekler, parti merkez binası önünde tezahüratta bulunduktan sonra geçid resmine iştirâk edeceklerdir.

Bayram günü akşamı vali konağında vali tarafından mutad resmî balo verilecektir. Halkevlerinde de balolar ve müsamereler tertip edilecektir.

İZCİLERİMİZ GİTTİLER

Ankarada cumhuriyet bayramına iştirak edecek olan İstanbul mektepleri arasında seçilen ve 12 oymağın idaresindeki 250 erkek ve kız izci dünkü trenle Ankaraya gitmişlerdir.

İstanbul izcileri pazar günü Ankara da bir geçid resmi provası yapacaklardır.

ANKARADAKİ HAZIRLIKLAR

Ankara 23 (Telefon) — Cumhuriyet bayramı hazırlıklarına hararetle devam ediliyor. Büyük resmi geçidin yapılacağı stadyomda portatif tribünler kurulmaktadır. Devlet memurlarına, kor diplomatik ve halka mahsus olmak üzere yerler ayrılmaktadır. Bu sene ilk defa olarak bir de kahramanlar tribünü vardır. Bu tribünde Ankaradaki şehid ana ve babalarile malûl subaylar, eski muharipler oturacaklardır.

Efgan harbiye veziri

(Baştarafı birinci sahifede)

milleti arasında geçirdiğim bu kısa günler bende unutulmaz intibalar bıraktı. Memleketinizde kendimi hiç bir zaman yabancı hissetmedim. Her gördüğüm şeyi kendi memleketimde görmüş gibi sevindim. Mektepleri, müesseseleri ve enstitüleri gezdim, kardeş bir memleketin böyle yükselmesini bizzat müşahade ettiğimden dolayı çok büyük hazlar duydum. Türkiyenin daima terakki ve tealisini dilemek en büyük arzumdur.»

Ankarada yapılan askeri tatbikatta bulunmuş olan mareşal Türk ordusu hakkındaki ihtisaslarını şu cümlelerle beyan etti:

— Türk ordusu bugünkü modern orduların başında gelmektedir. Hamdolsun kardeş milletin şeci askerlerini gerek talim terbiye ve gerek techizat bakımından çok mükemmel buldum.

Mareşal Efganistan, Türkiye, Irak ve İran arasında aktedilecek olan Şark misakının ne zaman imza edileceği hakkındaki suale cevaben asker olması ve bilhassa sekiz aydır memleket dışında bulunması dolayısile imza tarihi hakkında bir şey söyliyemiyeceğini kaydettikten sonra dedi ki:

— Yalnız şunu söyliyebilirim ki, gerek İran, gerek Efganistan ve Irak devletleri birbirlerile çok samimî münasebetle tesisini ve yekdiğerine yaklaşmanın ne kadar faydalı olduğunu tamamen müdrik bulunmaktadırlar.

Pek tabiidir ki bu misak ta yakında imzalanacaktır. Hattâ daha şimdiden imzalanmış sayılabilir.

Ankaradan Bağdada, oradan Tahrana ve Tahrandan da Herat yolu ile Kâbile gideceğini söyliyen kıymetli misafirimiz memleketimizdeki büyük ümran, terakki ve inkişaf hamlelerine karşı hayranlığını ve kardeş Türk milleti hakkındaki saadet temennilerini tekrarladıktan sonra beyanatına şu cümle ile nihayet verdi:

— Necip Türk milletinin şarkın büyük rehberi olan Atatürkün kıymetli kumandası altında daima terakki ve tealisini diler, güzel memleketinizden ayrılırken kardeş millete selâm ederim.

DÜNKÜ GEZİNTİLERİ

Misafirimiz şah Mahmud han bugün saat 10 buçukta İsmet İnönü kız lisesini ziyaret buyurmuşlardır. Bütün dersaneleri ve atelyeleri gezmişler, derste hocaların takrirlerini dinlemişler ve küçük kızlarımızın yeni Türk harflerile yazdıkları yazıları pek takdir etmişlerdir. Atelyelerde el işi, nakış, dikiş, şapka ve çiçek imalâtnı tedkik etmişler, büyük hayranlıklarla talebemizi ve bunların hocalarını takdir etmişlerdir.

Şah Mahmud han, kız lisesini ziyaret ettikten sonra ziraat enstitüsüne gitmişlerdir. Enstitünün muhtelif lâboratuvar, dersane, yemekhane, yatakhaneleri gezmiş ve çok beğenmiştir.

Öğleden sonra 13 buçukta başbakan İsmen İnönünün Marmara köşkünde verdikleri öğle yemeğinde hazır bulunmuşlar ve ondan sonra ordu evine gelip bir müddet istirahat etmişler ve akşam yemeğini hususî surette Efgan sefaretinde yemişlerdir.

ÇİÇEK . MEYVA . SEBZE . KÜMES

Lâle, Nergis, Sünbül

Soğanlı çiçekler şık ve zarif vazolarda, turb veya hint cevizi elyafı içerisinde nasıl yetişdirilir?

Kışın, güzel manzaraları ve lâtif kokularile salonlarınızı süsleyen çiçeklerden lâle, nergis, sümbül ve krokosların soğanlarını, resmimizde görüldüğü gibi, ıslatılmış veya sulu turb içerisine bu mevsimde koyarak, yavaş yavaş uyandırmak şartile yetiştirmek, bunlara çiçek açtırmak kabildir.

Çiçeklerin manzaralarını, nazarı dikkati celbedecek bir şekilde, bir kat daha güzelleştirmek maksadile, soğanların konacağı kapların, âdi cam veya toprak kaplar yerine kristal, işlenmiş, emaye, renkli şık vazolara veya çiçek çanaklarına konması, dekorasyon itibarile, bittabi daha muvafık ve daha münasiptir.. Bununla beraber, yeknasak çiçekler yerine muhtelif cins çiçek soğanlarını ve ayni cins çiçeklerin muhtelif renklilerini, karışık olarak bulundurmak, bittabi muvafıktır.. Bu takdirde; söylediğimiz kapların üçte ikisi turb, bir miktar ince kum, soğanların çürümemesi için de, bir miktar odun ve kömür tozu ile karışık olarak doldurulur ve üzerlerine bolca su konur, badehu yukarıda isimleri geçen çiçek soğanları bu kaplar üzerine yanyana oturtulur. Daha üzerlerine de bir miktar yosun konur. Çimlenmek, uyandırılmak üzere, derecei harareti + 10 ilâ 15 olan serince ve karanlık bir mahalle konur. Vazolarda ve çanakta suyun, arasıra değiştirilmesi bittabi lâzımdır. Bu tarzda soğanlar yavaş yavaş uyanırlar. Soğanların sürgünleri 6 - 7 santim olunca, karanlık mahallerden çıkarılarak salonlara, aydınlığa getirilir. Yalnız, bunları birdenbire fazla hararete arzetmeyip, hararetin tedricen yükselmesine dikkat etmek lâzımdır.

Bu tarzda açılmış olan çiçekler uzun müddet kendilerini muhafaza ederek evlerinizi, salonlarınızı süslerler.

Şekilde görüldüğü gibi tamamile su içerisine konacak sümbül soğanlarının, tamamile suya temas etmeyip, sudan yarım santim kadar yukarıda kalmaları lâzımdır. Aksi takdirde, soğanların çürüyerek bozulmak ihtimalleri vardır. Su içerisine, bir miktar kömür tozu da koymak faydalıdır..

Resmimizde bulunan çiçek soğanları, sağdan itibaren, nergis, krokos, lâle, Feenliliendir. Yukarıda görülen, vazolardaki su içerisinde de küçüklerinde, küçük sümbül, ortada büyük vazoda da, keza büyük zümbül soğanı vardır.

OKUYUCULARIMIZIN SORGULARINA CEVAPLAR

Karıncalara karşı

Arnavutköy Avni: Mektubunuzu okuduk, karınca ve haşerelere karşı tertibimiz üzere yaptığınızı bildirdiğiniz yakı macunu içerisine bir miktar koyu katran, biraz iç yağı - daha fazlaca - bir miktar da karbonilyom karıştırılırsa daha dayanıklı olur. Bu tarzdaki tecrübe neticesini tekrar bize yazınız..

Çilek ziraati

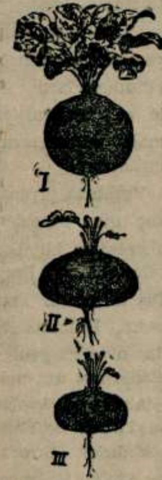
Cibali Canbulad: Gazetemiz ve ziraî yazılarımız hakkındaki iltifatınıza teşekkür ederiz. Çilek ziraati hakkında bu haftadan itibaren üç hafta mütemadiyen yazılarımız intişar edecektir. Bunları her hafta takib ederseniz müşküllerinizi onlardan halledeceğinizi ümid ederiz.

SEBZECİLİK:

Tohumları bu ayda ekilebilen turşuluk pancarlar nasıl yetiştirilebilir

Pancarları, şeker pancarı, yem pancarı, bahçe veya turşuluk pancar namlarile üç grupa ayırabiliriz.

Bunlardan, asıl mevzuu bahsetmek, yetiştirmek istediğimiz turşuluk pancarlardır.

Haşlandıktan sonra üzüm sirkesile turşusu yapılan pancarlar, evlerimizde hemen salata kadar çok sarfedilen bir sebzedir. Bunların pek muhtelif cinsleri vardır. Bunlardan:

1 — Yerli, yuvarlak, koyu kırmızı, siyaha meyyal, turşusu gayet nefis olan turşuluk pancarlar. Şekil 1 de görüldüğü gibi..

2 — Ufak, yassı kırmızı ve çok erken yetişen cinsleri şekil 2 de görüldüğü gibi.

3 — Tatlıca, kırmızı, ufak cinslerden şekil 3 de görülen pancarlar da çok makbuldür.

Bunlardan maada, mısır pancarı, şira pancarı namlarile de bir takım gruplara ayrılırlar...

Turşuluk pancarlar; derin, serin, milli, killi, gübreli, kuvvetli topraklardan hoşlanırlar.

Pancar ekilecek toprağın, bundan evvel, iyi hazırlanması, gübrelenmiş olması lâzımdır. Bu gibi topraklarda iyi ve bol mahsul verir..

Fazla tütubetten katiyyen hoşlanmazlar..

Ekilecek mevsim: Turşuluk pancarların tohumları iki mevsimde de ekilebilir. Biri sonbaharda, bu aylarda, diğeri ilkbaharda - mart, nisanda - sonbaharda, eylûlden itibaren zeredilirse daha iyi olur.. Turşuluk pancarların tohumları serpme veya çizgi usulile ekilebilir. En muvafık olan usul, çizgi üzerine ekmektir..

Toprak iyice sürülür, bellenir, tavalara bölünür, biraz da gübrelenir. Tavalar içerisinde 25 - 30 santim mesafelerle çizgiler açılır ve tohumlar bu çizgilere atılır veya serpilir; tohumların 3 - 4 santim derinliğinde gömülmesi kâfidir. Toprak bir tarak veya tırmıkla tesviye edilerek tohumların gömülmesi temin edilir ve toprak biraz da tazyik edilirse fena olmaz. Bu suretle, toprakla tohumların teması temin edilmiş olur; mümkün ise üzerlerine biraz da çürümüş gübre atılır. Hava kurak ise biraz da sulanır..

Tohumlar çimlenip pancarlar 2 - 3 yaprak olunca, bunlar seyreltilir, bu esnada da bir çapa vurulur. Her nebat arasında 15 - 20 santim bir mesafe bırakılması kâfidir. Çapalandıktan sonra, hava, gene kurak giderse ikinci bir su daha verilir.

On metre murabbaına 10 - 12 gram tohum atılırsa kâfidir, çünkü pancar tohumları çok hafiftir.

Bilâhare, ilkbahardan sonra ekilebilen pancarların en iyi teşekkül etmiş olanlarından, yazın tohum alınır. Şimdi ekilen pancarlardan bütün kış mahsul almak kabildir. Ancak fazla don olursa saman sapları veya otla pancarların örtülmesi lâzımdır.

ÇİLEK:

Bu mevsimde fideleri dikilebilen çok kıymetli meyvalardan çilekler nasıl yetiştirilir?

Çilekler; mevcut meyvalar meyanında mühim mevkii olan ve ilkbaharda, ilk çıkan meyvaların cidden, en kıymetlisidir.

Vitamin, şeker ve azotça zengin olan meyvaları, ya öyle sade olarak ve yahut da şeker tozu ekilerek, yemeklerden sonra yenilmesi pek hoş olduğu gibi, bundan yapılan reçel, şurub ve çilek pastaları da pek makbuldür.

Nebat köklerinin kurutulup bilâhare su ile kaynatılarak elde edilen mayiin müdrir olarak tababette istimal edildiği söylenmektedir.

Bu kadar kıymetli olan çileğin menşei Asya, memleketimiz olduğu, buralardan Avrupaya, Amerikaya geçtiği rivayet edilmektedir ki; yapılan tetkikat bunu göstermektedir. Zira, çileğin yabani halindeki, muhtelif şekillerine memleketimizin dağ kısımlarında, hemen her taraflarında tesadüf edilmektedir.

Avrupada, son zamanlarda, vasi mikyasta ziraati yapılmakta ve tesalüb sayesinde muhtelif cinsleri elde edilmektedir. Bu kadar ihtimama rağmen Avrupada yetişen çilekler memleketimizde yetişen kadar nefis, lezzetli ve aromatik - kokulu - olamıyor.. Tabiatin memleketimize bahşettiği bu istisnaî vaziyetten biz, maalesef hakkile istifade edemiyoruz. Zira, memleketimizde yetişen çileklerin henüz cins ve nevileri tesbit edilerek ıslahı cihetlerine gidilememiştir.

Çilekler nasıl üretilirler?

Çilekler, her sene, saktaki yaprakların diplerinden bir çok kollar, bıyıklar verirler, bu uzanan kollar toprak üzerinde temas ettikleri noktalardan kök salıverirler ve tabiî olarak bir nevi daldırma olarak çilek fideleri meydana getirirler. İşte bu fideler, sakı asliden ayrılıp bu zamanlarda, hatta daha evvel dikilirlerse tutarlar ve bunlarla yeni çilek tarlaları ihdas edilebilir. Bundan dolayıdır ki; çilek kendi kendine teksir eden tabiî daldırma yapan bir nebattır..

Biraz müşkül olmakla beraber, çilekler, yerde küçük olan tohumlarile de yetiştirilebilir. Tohumlarının intaç kuvveti ancak 1 - 2 sene kadardır.

1 — Tohumdan yetiştirilmiş, bu mevsimde sökülüp kökleri kesilmemiş çilek fidesi.
2 — Tohumdan yetişmiş ve dikilecek bir halde kökleri hazfedilmiş çilek fidesi.

Çilek toprak altında sakı olan halid - daima kalır - bir nebattır. Verdiye fasilesindendir. Meyva dediğimiz kısım da, çiçek açıp döküldükten sonra Mezher denilen kısım etleşerek meyvayı husule getirir.

Şu halde:

Çilekler üç tarzda üretilebilir

1 - Tohumlarile, 2 - Kökleri yanındaki piçlerile demet halindeki sürgünleri ile, 3 - Dallardan fışkıran bıyıkları, sürgün dallarile, bunların tabii daldırmalariledir.

Çileğin yetiştirilmesi için tohuma müracaat edilecekse, bu takdirde, tohumlar ilkbaharda mutedil yastıklar üzerine serpme suretile ekilirler; evvelâ fide yetiştirilir, badehu bu fideler 2 - 3 yaprak olunca, diğer âdi bir yastığa şaşırtmaları yapılır ve bilâhare sonbaharda, bu mevsimlerde, buradan çıkarılarak asıl tarlasına götürülüp ekilir.

Resmimiz tohumdan yetiştirilen çilek fidelerini göstermektedir. Bunlardan şekil 1 fidelerin dikilmezden önceki halini, şekil 2 de dikilmek üzere hazırlanmış köklerden bir kısmının hazfedilmiş halini göstermektedir. Binaenaleyh çilek fidelerinin iyice tutması, teşekkül etmesi için, köklerden bir kısmının dikileceği vakit, hazfedilmesi lâzımdır.

Ameliyata şu tarzda başlanır: Çilek ekilecek bahçe, evvelâ güzelce bellenir, tesviye edilir, 1,5 - 2 şer metre genişliğinde uzunca parçalara - tavalara - ayrılır, sulanabilecek bir hale ifrağı için de su yolları, harklar alçak, çileklerin ekilecekleri tavalar da daha yüksek yapılır.

Bu söylediğimiz tarzda hazırlanmış olan yerlere fideler sıravari ve her sıra arasında 30 - 35 santim mesafelerle ve her nebat arasında da 20 - 25 şer santim aralıklarla fideler dikilirler. Dikme ameliyatı fide kazıklarile yapılır. Fidelerin biraz fazla derin gömülmesinde beis yoktur, bilâkis daha iyidir.

Fideler dikildikten sonra bolca bir su verilmesi faydalıdır.

Çileklerin sevdiği toprak, cins ve nevileri, tımarları hakkında, gelecek yazımızla izahat verilecektir...

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid

Tefrika No. 1

Aralarında kadın bulunmazsa erkekler ne rahat konuşurlar... Tevekkeli İngilizler yalnız erkeklere mahsus klüpler açmamışlardır. Orada bacaklarını birbirlerinin burnuna uzatarak viskilerini içer, teklifsizce çene çalarlar. Kadının bulunduğu yerde samimiyet olmaz. İnsan ne kadar tok sözlü olursa olsun pot kırmamak için kendini sıkar. Sıkınca da rahatı kaçar.

O gün palamut kralı Ahmed Melih beyin meşhur «Radyum palas» apartımanında toplanan misafirler de bu bahsi açmışlardı. Nermin Melih hanımın isim günü idi.

İstanbulun yerli, yabancı tanınmış çehreleri davetliler arasında göze çarpıyorlardı.

Salonda genç erkekler süslü hanımları eğlendirmek için dil dökerken kış bahçesinde tenha bir köşe bulan orta yaşlı erkekler rahat rahat sigaralarını tellendirip bacak bacak üstüne atarak dedikodu ediyorlardı.

Kırkını geçtiği halde hâlâ bekârlığın tadına doyamıyan Nazım Cemal yeni tanıştığı bir daktilodan bahsediyordu:

— Civa gibi bir kız azizim. Öyle de realist ki! daha yirmi bir, yirmi iki yaşında. Fakat gençlerden hiç hoşlanmıyor.

Geçen hafta onunla Floryaya gittik. Hafta arası çalıştığı yerden izin kopardı. Akşama kadar kumlar üstünde yaramazlık ettik. Güneşte kızaran vücudu yapıncak gibi. Parlak siyah gözleri ışıl ışıl.

Denize atladı mı kâfir bir barbunya gibi yüzüyor. Ben...

Avukat Rıza Sedad lâkırdısını kesti:

— Sen arkada kılıç!..

— Onun gibi bir şey.. fakat dedim ya. O gençlerden hoşlanmıyor zaten. Zengin bir yaşlıyı parasız bir gence değişirim. diyor.

Ev sahibi Ahmed Melih tasdik etti:

— Doğrudur. Şimdi artık genç kızlar da hayatın kuru aşk masallarile sökmediğini anladılar.

— Daha doğrusu ne kazanırlarsa gençliklerinde kazanacaklarını anladılar. Kadın, sevilecek çağını atladı mı, geçmiş ola... Bu hale gelmiş bir kadının eğer parası veyahud kocası yoksa çilesi var demektir. Böylelerine tesadüf ettikçe kadın doğmadığıma yüz bin kere şükrederim.

— Lâkırdıyı karıştırma da şu daktiloyu anlat bakalım.

— Hoşunuza gitti galiba. İnsan kırkını atlayınca böyle genç kızların lâkırdısını etmek bile hoşuna gider işte. Zaten kadın denilen mahlûk taze taze yenecek bir nefis nesnedir. Bayatı mide bulandırır. Kadın bir kere tabiî tazeliğini kaybetmiye görsün. Artık ne süs, ne boya ne her hangi bir göz boyayacak numara onu kurtaramaz.

Hele bizim gibi kurd olmuş kadın sarraflarını hiç aldatamaz. Amma biraz dünyalığı varsa aşk piyasasında az çok muamele yapar. Benim daktilo bu esrarı tam zamanında keşfetmiş. Ona kaç kere takıldım:

— Senin elbet de genç arkadaşların.. âşıkların vardır. Kimbilir onlarla ne tatlı vakit geçirirsin. dedim.

Omuzlarını silkti:

— Genç arkadaşlardan bana ne fayda. dedi.

Onlar da benim gibi hayatlarını kazanmak için çabalayıp duruyorlar. Beni plâja, sinemaya, konsere götürecek halleri mi var.

Avukat Rıza Sedad güldü:

— Doğru. Senin daktilo sinemaya, plâja seninle gider. Gider amma gönlünü de gene gençlerle eğlendirir.

Nazım Cemal bey dudaklarını büktü:

— Ne isterse yapsın. Bana da zevk veriyor ya! Kadına divanı muhasebat âzası gibi kaydı hayat şartile bağlanmak zaten doğru değil. Kadın balık gibidir azizim. Taze taze yemeli. Ben kırkını geçtim amma daha bir kaç genç kızın baharından zevk alabilirim.

— Demek yeni daktilo da yolcu!

— Tabiî. Yarın öbürgün ya evlenir yahud bir zengin adama daha sıkı şekilde bağlanır. Onun da hakkını kabul etmek lâzım. Gençliğinden istifade edecek. On yıl geçti mi paydos. Hele şimdiki kızlar. O kadar çabuk soluyorlar ki! On sekizle yirmi sekiz arasında bir şey yapamadılar mı geçti Borun pazarı.

Avukat Rıza Sedad başını salladı:

— Bektaşinin hikâyesi.

— Nasıl?

— Bektaşinin biri henüz mürid iken nasılsa bir güzel kıza gönül vermiş. Ve evlenmiş. İlk gece gelinin duvağını açmış. Kudretin yarattığı o badem gibi gözlere o karanfil dudaklara, taze gül gibi yanaklara bakmış bakmış, tanrının bu güzel eseri önünde felsefeye dalmış:

— Hey Allahım hey, demiş. Bu kadar nefis bir mahlûk yaratırsın da sonra nasıl elin titremeden ona kıyar, canını alırsın.

Seneler geçmiş, dedenin o bahar gibi taze karısı ihtiyarlamış. Karanfil dudakları solmuş. Badem gözleri çökmüş. O gül gibi ince, şeffaf teni pörsümüş. Pöstekiye dönmüş.

Bektaşi bir akşam demlenirken karısının bu haline bakmış, sonra düğün gecesi Tanrıya yaptığı şikâyet aklına gelince:

«— Beni affet Allahım, demiş. Hata etmişim. Sen işini bilirsin. Yarattığın güzel mahlûkların da canını alırsın amma, doğrusu sahiden canları alınacak hale getirir de öyle alırsın!»

— Ehli dil insanlardır vesselâm. Ne kadar doğru.. zaten erkeğin kadının bir mühim farkı da şudur. Erkek yaşlandıkça güzelleşir. Kadın ihtiyarladıkça kötüleşir, çirkinleşir.

Geçen gün on iki yıl evvel âşık olduğum bir kadını gördüm. Ve nasıl olup da bu kadın için çılgınlıklar geçirdiğime şaştım. Kendi kendimden utandım. Öyle bir hale gelmiş ki... Facia... Kadın bir kere yıkılmağa başladı mı tamir kabul etmiyor. Ne kadar çırpınsa, süslense, boyansa nafile.

(Arkası var)

Beş yıllık plân

Pamuk mahsulümüz bir kaç yıl içinde çok artacak

Ziraat vekâleti ziraat umum müdürünün verdiği kıymetli malûmat

İzmir (Akşam) — Başbakanımız İsmet İnönü, muhtelif mahsullerimizin verimini birkaç misline çıkarmak ve bu suretle memleketin hakikî sahibi olan köylüyü refaha ulaştırmak için nasıl çalışılması ve neler yapılması lâzım geldiğini araştırıyor. Muhtelif istihsal mıntakalarında köylüyü bizzat dinleyen sayın başbakanımız derdleri birer birer gördü ve tesbit etti. Ziraat siyasetimiz, plânlı bir hamle ile çok yakında yüksek bir verim gösterecektir.

Ziraat umum müdürü Abidin Ege

Köylüler:

1 — İyi tohum.

2 — Modern ve kullanışlı Ziraat makineleri,

3 — Mahsul zamnında ucuz işçi,

4 — Ziraat makinelerinin kullanmak için ucuz petrol ve benzin.

5 — Topraksız halka toprak dağıtılması,

6 — Çifçinin yarıcılık vaziyetinden kurtarılarak toprak sahibi vaziyetine getirilmesini.

7 — Tarlaların sulanabilmesi için nehirler civarında kanallar açılmasını,

8 — Mahsule zarar veren taşkınlıklara meydan vermiyecek tedbirler alınmasını istiyorlar.

Bunlardan başka mahsulü dolu ve mevsimsiz yağmurlardan koruyacak fennî tedbirler de dilekler meyanındadır.

Başbakanımızın kuvvetli görüşleri, istihsal işlerimizin hangi kısımlarında sakatlık bulunduğunu meydana çıkarmıştır. Ziraat sistemi plânlaştırıldıktan ve ihtiyaçlar temin edildikten sonra istihsalâtı birkaç misline çıkarmak için ortada en küçük bir mani bile kalmıyacaktır.

Ziraat işlerimiz üzerinde nasıl çalışıldığı hakkında Ziraat vekâleti Ziraat umum müdürü bay Abidin Ege ile görüştüm, bana şu kıymetli malûmatı verdi:

— Dünyanın en iyi pamuk tohumlarından sayılan Akala ve Kleveland nevileri ile diğer muhtelif tohumlar üzerinde yaptığımız tecrübelerde Akalanın Nazilli, Denizli ve Aydın ile bütün Ege ve Sakarya mıntakaları için çok elverişli olduğu neticesine varılmıştır. Yıllara taksim suretile bu nevi pamuk tohumlarını çoğaltarak her yıl geniş bir mıntakadaki müstahsile Akala dağıtacak ve birkaç yıl içinde dejenere pamuk tohumları tamamen ortadan kaldırılarak kullanılması yasak edilecektir.

Adana mıntakasında yapılan tecrübelerde bu mıntaka için çok elverişli olduğu meydana çıkan Kleveland tohumlarını dağıttık ve çok iyi randıman aldık. Fakat dönüm başına hesabile pamuk istihsalâtı Adana mıntakasında, diğer mıntakalardan azdır. Ege mıntakasında dönüm başına hesabile pamuk istihsalâtı, Adanaya nazaran çok yüksektir. Adana, Ege, Antalya ve Malatyada verimli pamuk tohumları ıslah edilmiştir. Bundan sonra Sakarya, Kızıl ve Yeşil ırmak mıntakalarındaki pamuk tohumlarının ıslahı işine ehemmiyet verilecektir.

Beş yıllık pamuk plânı, birkaç yıl içinde tammen tatbik edilecektir. Bu sene Adanada 1,300,000 kilo ıslah edilmiş pamuk tohumu dağıttık, Nazilli havalisinde 32 bin, Antalyada 24 bin, Malatyada da 10 bin ton tevzi ettirdik, Sakaryada 15 bin dönüm arazi Akala tohumu ile ekilmiştir. Bu miktar birkaç sene sonra Sakarya havalisinde 80 bin dönüme çıkacakır.

Bütün Trakya mıntakasında da çok güzel pamuk yetişmektedir. Bu mıntakada da pamuk istihsali işine büyük ehemmiyet veriyoruz. Türkiye iklimi, umumiyet itibarile pamuk yetiştirilmesine müsaittir. Bundan başka buğday tohumlarının ıslahına da çalışıyoruz. Yerlileştirilmiş ve teknik kongrede (Bintane) adını almış olan İtalyanın (Mentane) buğday tohumlarından bu senede çok iyi neticeler aldık, gelecek sene yalnız Adapazarı havalisinde bu tohumlardan 30 bin ton dağıtacağız. Birkaç yıl içinde modern Ziraat usullerile memleketimiz istihsalâtı çok artacak ve müstahsillerimiz zenginleşecektir. Bunu iftiharla görecek ve çok memnun olacağız. Bundan tabiatile hükûmetin istifadesi de o nisbette artacaktır.

Cevizleri kontrol

Samsun (Akşam) — Samsun ticaret odası Çarşambadan gelen yaş cevizlerin kuru cevizler içine karıştırılarak nefasetlerini bozmasına meydan verilmemesini bu işle uğraşan tacirlere bildirmiştir. Bu maksadla ihraç edilen cevizler kontrol edilmektedir.

Osmaniye (Akşam) — Sosyal kalkınma büyük bir hızla ilerlemektedir. Gençler ve mektepliler zaman zaman müsamereler tertip etmekte ve oynanan İnkılâp asarına büyük bir halk kütlesi iştirak eylemektedir. Yukarıdaki resimde Osmaniye gençleri temsil ettikleri piyeste bir arada görünüyorlar.

En gülünç Adam!..

AKŞAM'ın 300 lira hediyeli karikatür müsabakası

Gazetemiz her yıl olduğu gibi buyıl da çok eğlenceli ve faydalı, büyük bir müsabaka tertib etmiştir.

Yeni müsabakamız CEMAL NADİR'in kaleminden çıkan karikatürler arasında ve şu şekilde yapılacaktır.

1 — Her gün gazetemizin birinci sahifesinde çıkan karikatürlerin 15 tanesi bu «EN GÜLÜNÇ ADAM!» müsabakasına ait olacak gün aşırı ve numara sırasile neşredilecektir.

2 — Müsabakamıza iştirak etmek istiyen karilerimiz gün aşırı çıkacak olan bu «en gülünç adam!» Karikatürleri arasından yalnız bir tanesini beğeneceklerdir.

3 — Müsabakayı teşkil eden karikatürlerin altında ayrıca küçük ve numaralı bir kupon da bulunacaktır.

4 — Karikatürlerin neşri bittikten sonra müsabakaya girmek istiyenler bu 15 kuponu biriktirecekler ve en gülünç buldukları karikatüre raptederek içinde isim ve adresleri yazılı bir mektupla beraber «Akşam gazetesinde karikatür müsabakası memurluğuna» göndereceklerdir. Eksik kuponlu mektuplar müsabakaya dahil edilmiyecektir.

5 — Müsabaka mektuplarının toplanması için lâzımgelen müddet bu 15 karikatürün neşrinden sonra bildirilecektir.

6 — Müsabaka mektuplarının kabulü müddeti bittikten sonra mektuplara birer birer bakılacak ve en çok beğenilen karikatüre rey vermiş olanlar arasından 108 KİŞİYE sıra ile şu hediyeler verilecektir:

			Lira
1	kişiye	25 Lira	25
2	»	15 er »	30
5	»	10 ar »	50
10	»	5 er »	50
15	»	3 er »	45
25	»	2 er »	50
50	»	1 er »	50
108			300

★

Her gün hayatın komik ve düşündürücü bir tarafını gösteren «Akşam» ın karikatürleri arasında çıkacak olan bu on beş karikatür, etrafımızda yaşıyan gülünç insanların bir albümünü teşkil edeceği için başlı başına dikkate değer bir eser olacaktır.

«Akşam» müsabakaya giren bütün karilerine bir hatıra olarak verilmek üzere bu «EN GÜLÜNÇ ADAM!» serisinden mürekkeb güzel bir albüm hazırlamıştır.

Bu albüm yalnız müsabakamıza iştirak edenlere verilecek, hiç bir kitapçıda para ile satılmıyacaktır.

Hediye edilecek albümlerin arasından da yüz tanesi ayrılacak ve bu eseri vücude getiren karikatüristimiz CEMAL NADİR tarafından imzalanacaktır.

«Akşam» ın bu müsabakasına herhalde iştirak ediniz!.. Listedeki hediyeler arasından bir hediye kazanmazsanız bile güzel ve belki de CEMAL NADIR'in imzasile süslü bir albüm kazanacaksınız.

★

Müsabaka karikatürlerinin neşrine yakında başlanacaktır

Fennî arı kovanı

Samsun (Akşam) — Halkevi köycüler kolu, Cumhuriyet bayramında şehrimize gelecek köylülerden arıcılık yapanlara meccanen verilmek üzere çok fennî arı koğanı yaptırmaktadır.

VENEDİKLİ BAFFA "Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 1

Üçüncü Murad tahta oturur oturmaz ilk işi şehzadeleri boğdurmak oldu

— 1 —

Manisadan yeni saraya

Gece, zifiri karanlıktı. Mudanyadan kalkan bir buz kayığı, Ada açıklarında etrafa köpükler saçarak dalgaları yarmaya çalışıyordu. Ada, kışın bu soğuk gecesinde, yeşil çamları altında uyuyor gibiydi. Lodos o kadar şiddetli idi ki, uzaktan bütün hızile yetişmeğe çalışan koca bir Kadırga, iri dalgalar ortasında, âdeta bir sandal gibi çalkalanıyordu. Karanlıklar içinde pırlanta gibi parlıyan yıldızlarile bütün sakinliğini muhafaza eden bir yer varsa, o da gökyüzü idi.

Üçüncü Sultan Murad

Buz kayığında anlaşılmaz bir sükût vardı. İri mücevvezeli üç kişi oldukları yerden kımıldayamıyorlardı. Yalnız biri, dizine yatan bir gencin başını ovuyor, yüzünü gözünü büyük bir ihtimam ile siliyordu. O yıl yirmi dokuz yaşına giren bu genç, Manisadan Ilgarla Marmara kıyılarına koşan, ve lodosun şiddetine bakmıyarak ölen babasının tahtına can atan üçüncü Muraddı. Başını ovan, o zamanlar rükâpdar bulunan Tiryaki Hasan paşa idi. Öbür, lodosa dayanamıyan üç kişiden ikisi paşa, birisi de hoca idi: Silâhdar İbrahim paşa, Çuhadar cerrah Mehmed paşa, öbürü de hoca Sadeddin efendi...

Asıl, arkadan gelen Kadırga mühimdi: Bu Kadırga, Kılıç Ali paşanın Kadırgasiydi. İkinci Selim ölür ölmez, veziriâzam Sokollu Mehmed paşa, Hasan çavuşu Manisaya, Kılıç Ali paşayı da Mudanya kıyılarına yollamıştı. Hasan çavuş, babasının ölümünü şehzade Murada haber verecek, kendisini alıp Mudanya iskelesine getirecekti. Oradan şehzade İstanbula Kılıç Ali paşanın Kadırgası ile gelecekti. Üçüncü Murad, o kadar acele etmiş ki, etrafına hocasile beraber adamlarından üçünü almış, ılgarla Mudanyaya gelmişti. Etrafı araştırmış, telâşından Kılıç Ali paşanın Kadırgasını bile gözü görmemiş, nihayet Feridun beyin Keşiş dağından saray kadınlarına buz taşıyan kayığına atlamıştı.

Gece yarısı yaklaşıyordu. Kadırga buz kayığına yetişti. Üçüncü Murad baygın bir halde Kadırgaya bindi. Lodosu unutmuştu. Yüreği çarpıntı içinde idi. Ya, yerine başkasını geçirdilerse! Elinden gelse, Kadırgadan kendisini karaya atacaktı.

Kadırga, güç belâ Ahırkapı açıklarını tutabildi. Ayasofya camii ile Sarayı Âmire yavaş yavaş seçilmeğe başladı. Sarhoş Selim, sarayın buzluğunda yatıyordu. Şehzadelerin bir şeyden haberleri yoktu: Uyuyorlardı. O gece uyumıyan, biri kendinin, öbürü devletin âkibetini düşünen iki kişi vardı: Nurbanu Sultan, Sokollu Mehmed paşa...

Kadırga, yavaş yavaş Ahırkapıya yanaştı. Kapı kapalı idi. O gece, saray kapılarının hepsi de, Babı hümayun, Soğukçeşme, Demirkapı, Bahçekapısı, Topkapısı, hepsi de her geceden fazla bir ihtimamla bekleniyordu.

Kadırga Ahırkapıya yanaşır yanaşmaz paşalar kapıcılara bağırdılar:

— Kapı açılsın!

Bütün kapıcılar birdenbire surlarda göründüler. Ve işi derhal anladılar. İçlerinden biri cevab verdi:

— Bize ferman olunmuştur. Kadırga gelirse Bahçekapısına göndereyüz.

Kadırga, kıyı kıyı ilerledi. Kapıcılar, karanlıklar içinde, Kadırganın peşinden baka kalmışlardı. Topkapısı ve Yalıköşkü önünden geçti. Topkapısı önünde, Kıbrıs fethinden getirilen toplar, yeni bir zafer bekler gibi duruyordu. Nihayet Bahçekapısı önüne geldiler. Üçüncü Murad hâlâ Kadırgada idi. Aradan çok bir zaman geçmedi. Sokollu Mehmed paşa bir kayıkla geldi, derhal yalıya çıktı. Üçüncü Muradı:

— Buyurun

Diyerek karaya çıkardı. Paşa yere bir seccade yaydırmıştı. Üçüncü Muradın yürüyecek hali yoktu. Fakat içi korkudan eziliyordu. Yerine sakın biri tahta çıkmış olmasın! O dakikada bütün taht, taç, saltanat, hepsi de veziriâzam Sokollunun elinde idi. Üçüncü Murad, tacını ve tahtını temin için Sokolluya o derece müdara etti ki, Kadırgadan çıkar çıkmaz Sokollunun ellerine sarılıp öptü. Sokollu şaşırdı. Padişah, lalasının nasıl elini öpebilirdi! Öptürmemeye çalıştı. Kendi eğildi. Üçüncü Muradın elini öptü. Üçüncü Muradın içi rahat etti.

Padişahın, veziriâzamının, hoca Sadeddinin ve bir kaç vezirin gece yarısı ve kış ortası, deniz kenarında, Osmanlı tahtını karanlık odalarında saklıyan sarayın yalı boylarında birbirine karşı yaptıkları muameleler görülecek şeydi. Sokollu emir vermişti: Bahçekapısı açılacak, atlar gelecek, sarayda meşaleler yakılacaktı. Fakat bu işler oluncıya kadar beklemek lâzımdı.

Üçüncü Murad, deniz kenarına serilen seccadenin üstüne oturmuş, yüzünü gözünü deniz suyile yıkamıştı. Sokollu, karşısında, diz çökmüş müeddibane oturuyordu.

Üçüncü Murad susamıştı. Sokollu emretti. Hemen şerbet getirdiler. Üçüncü Muradın silâhdarı şerbeti kendi vermek istedi. Sokollu mani oldu. Kâseyi elinden aldı. Evvelâ kendi bir kaç yudum içti. Sonra padişaha sundurdu. O sırada atlar da hazırlanmıştı.

Sokollu, padişahı yerinden kaldırdı. Beyazıd köşkünde biraz istirahat ettirdi. Atlar gelir gelmez kalktılar. Bahçekapısından içeri girdiler. Babüssaadeyi güçle açtırdılar. Oradan has odaya geldiler. Taht orada idi. Üçüncü Murad, babasının ölüsünü bile görmek istemedi. Hattâ anasile de görüşmedi. Dos doğru has odaya geldi, yıllardanberi özlediği tahta cülus etti. Ne merasim, ne alay hiç bir şey olmadı. Sokollu, tahtın yanı başına diz çökmüş, üçüncü Muradla gizli gizli bir şeyler konuşuyorlardı. İçeriye eski ağalardan hiç biri giremiyordu. Üçüncü Muradla beraber gelenler tenbihli idi: Eski ağalardan hiç birini işe karıştırmıyacaklardı.

Üçüncü Murad, Sokollu ile görüştükten sonra, has odadan çıktı, Hırkai şerif önünden geçti, Kuşhane kapısından hareme girdi. Arkasından adamları da girmek istediler. Eski ağalar bırakmak istemiyorlardı. Üçüncü Murad:

— Gelsinler!

Deyince hiç ses çıkaramadılar. Nurbanu sultan, oğlunu görür görmez, hüngür hüngür ağlamağa başladı. O derecede ki, sesi dışarıdan bile duyuluyordu.

İstanbul ramazan ayı içinde idi. Fakat kışın bu soğuk günlerinde kimse ramazandan istifade edememişti. Sabaha daha çok vakit vardı. Üçüncü Muradın gözüne uyku girmedi.

(Arkası var)

Amerikalılar aşkı da dolarla ölçmenin yolunu buldular!

Neden "dolar memleketi„ denir de Fransaya "frank memleketi„ denmez

Biri Macaristanda diğeri Amerikada cereyan eden iki vakanın birbirine zıd neticeleri

Bir Amerikalı doktorun sözü: Finikelilerin paray icatlarındanberi mesele çok kolaylaştı

Amerikanın bir ismi daha vardır. Dünyanın dört bucağında bu ismi herkes bilir: Dolar memleketi!

Yakın zamana kadar cihanın en büyük altın stoklarına malik olan Fransadan bahsedilirken niçin «frank memleketi», İngiltereden lâf açılınca niçin «sterling diyarı» denmiyor da Amerikaya «Dolar memleketi» denmekte ısrar ediliyor? Bu sualin cevabını Amerikan hayatında aramak lâzımdır.

Bir gün mütecessis bir Fransız bir Amerikalıya sormuş:

— Sizce muvaffakıyet nedir?

Amerikalı hiç tereddüd etmeden elini cebine atmış ve çek defterini çıkararak:

İKİ VAKA - İKİ ZİHNİYET

Aşk... İnsan bunu dolar ile ölçebilir mi? İşte iki vaka ki esas itibarile aynı oldukları halde biri Hollivutta diğeri Macaristanda vuku bulduğu için netice itibarile biribirinden ayrılıyorlar ve Amerikada sevginin miyarı dolar olabileceğini isbat ediyor.

Budapeştede küçük bir banka memuru maaşının az olmasına ve karısını zor geçindirebileceğini bilmesine rağmen âşık olduğu için evleniyor. Karısı güzel ve sevimli bir kadın.. kocasını tapınırcasına sevdiği için yoksulluğu bidayette hoş görüyor.

Fakir memurun mağaza sahibi zengin bir çocukluk arkadaşı vardır. Bu arkadaşı ara sıra kendilerini ziyaret ediyor, kadına karşı çok hürmetkâr davranıyor. Zengin arkadaş bazan kadını konsere, sinemaya götürüyor. Bu adam ziyaretlerine her gelişinde kadın en güzel elbiselerini giyiyor, bin bir itina ile süsleniyor.

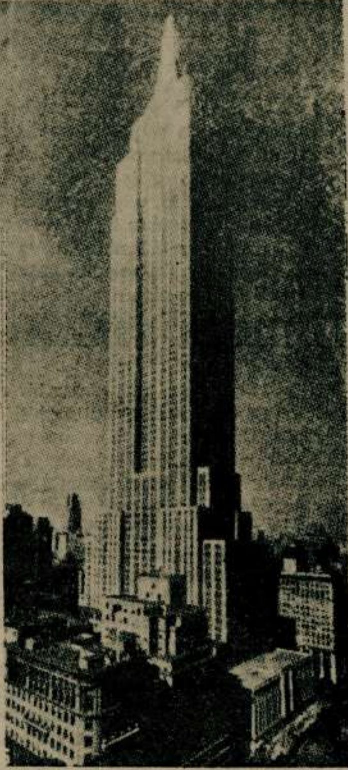
Bir gün karısını arkadaşının kollarında yakalıyan zavallı fakir memur neye uğradığını bilemiyor. Kirlenen namusunu temizlemek için bir çare düşünüyor: Arkadaşını düelloya davet etmek... Düelloda kolundan sakatlanıyor. Fakat namusunu kurtardığı için memnundur. Karısını boşıyor ve ortadan kaybolup gidiyor.

100,000 DOLAR TAZMİNAT

Hollivutta bir aktör severek aldığı karısının bir direktörün şık Rols-Rops otomobilinden inmediğini, onunla tiyatroya, sinemaya, dansa gittiğini ve zengin direktörden bin bir hediye aldığını görüyor. Karısını şüpheli vaziyette yakaladığı için muhakemeye müracaat ediyor. Fakat boşanmak için değil direktörden 100,000 dolar tazminat almak için.

Avukatı mahkemede direktör tarafından karısı aldatılan müşterisinin bu yüzden sinirleri bozulduğunu, rahatı kaçtığını ve bir sene müddetce işini lâyıkile yapabilmek kudretini kaybettiğini ileri sürerek direktörün 100,000 lira tazminat vermesi lâzım geldiğini söylüyor. Hâkim avukatın bu iddialarını haklı buluyor. Yalnız 100,000 doları pek fazla buluyor ve direktörü aktörün aşkını çaldığı için 50,000 dolar tazminata mahkûm ettikten sonra davacıya aşkını unutmak için bu para ile seyahat etmesini tavsiye ediyor.

50,000 doları kazanan aktör sevinçle mahkemeden ayrılıyor ve karısının elini sıktıktan sonra:

Amerikanın bulutları delen binalarından biri

— Yeni kocanla mesud olmanı temenni ederim, beni hiç merak etme, diyor.

Diğer memlekette olsaydı şüphesiz hâkim aldatılan bir kocanın tazminat isteğini nefretle karşılar, adamın sefiyesizliğine karar verirdi.

GÜZELLİK - MİNNETTARLIK VE PARA

Amerikan mimarisinin ön safta geldiği zamanımızda Amerikayı ziyaret edenler orada hiç olmazsa Avrupadakiler kadar güzel binalar görmeyi ümid edeceklerdir. Fakat Amerikan sanatının mümessili olan New York şehrine varır varmaz inkisarı hayale uğrıyacaklardır. O gök yüzlerinin fatihi, bulutların kafadarı dev binalar arasında ruhları bunalacaktır. Bu binalarda ne St. Paul kilisesinin rönesans güzelliğini, ne Notre Damın Gotik inceliğini, ne de modern mimarların üstadı «Le Corbusier» nin binalarındaki betonarme zarafetini bulacaklardır. Nev Yorktaki 80 - 90 katlı Empire Aate, Rca Building gibi binalar güzellik peşinde koşan bir ruhun değil, azametin esiri bir muhayyelenin eseridirler. Zarif bir muhayyelenin değil para kudretinin timsalidirler. İnsan bu binalara baktıkça Amerikan milyonerlerinin Rembrandt„ Van Dyik gibi ressamların eserlerine niçin yüz binlerce dolar vererek satın aldıklarını anlıyor. Amerikan milyoneri bu eserleri güzel oldukları için değil pahalı oldukları için alıyor ve bundan büyük bir zevk duyuyor. Çünkü bu tahtessuurundaki para ile güzellik alınmaz şüphesini bilfiil izale ediyor.

Amerikalı, güzel bir kadın gördü mü hayranlığını:

— She looks like a million dollars (yani biri milyon dolar kadar güzel) diyerek izah ediyor. Fakat daima bir milyon doları tercih edeceği edası ile!

İŞ MÜKÂFATI PARA

Amerikanların paraya verdikleri ehemmiyeti hor görmemek lâzımdır. Çünkü bu ehemmiyetin bugünkü hayatta bir çok semereli neticeler verdiği şüphesizdir. Parayı tam bir iş mükâfatı yapmakta Amerikalılar ilk adımı atmışlardır. Avrupada bir çok meşhur muharrirlerin, ressamların, sanatkârların aldıkları para pek azdır. Kendilerine lâyık hayat seviyesinden çok daha aşağı bir hayat sürmektedirler. Halbuki Amerikada buna imkân yok. Amerikan zihniyeti buna katiyen müsaade etmez. Şimdi meşhur olmuş bir aktörün hayatından bir vaka yeni dünyada bu hususta ne düşünüldüğünü pek âlâ gösteriyor. Aktör vakayı şöyle hikâye ediyor:

«— Stüdyoya daha yeni intisap etmiş, bir filimde ufak bir rol almıştım. Haftalığım 50 dolardı. Filim bir facia idi. Rolümü o kadar iyi ifa etmişim ki, operatörler bile ağlamaktan kendilerini alamamışlar. İş bittikten sonra rejisör yanıma geldi ve elimi sıktı. Ben bu tebriki kazanmış olmaktan pek menundum. Fakat memnuniyetim burada bitmiyecekti. Hafta sonu paramı gönderdikleri zaman zarfın içinde 50 dolar değil 750 dolar buldum. İşimin mükemmeliyeti karşısında kumpanya haftalığımı 700 dolar birden arttırmıştı. »

Parayı maddi ve manevi bütün şeylerin miyarı yapan Amerikalılar aynı zamanda bütün dünyaya paranın âdil bir iş mükâfatı olabileceğini öğretmiş bulunuyorlar.

Harbi umumide yaralanan meşhur bir Fransız muharririne Fransız doktorları ebediyen malûliyete mahkûm olduğunu söylüyorlar. Gayet ustalıklı ve ince bir ameliyat yapan bir Amerikalı doktor yaralıyı malûliyetten kurtarıyor. Hasta iyileştikten sonra Amerikaya doktorun ziyaretine gidiyor:

— Size karşı olan minnet ve şükranımı nasıl ödeyeceğimi bilmiyorum. Bu şükranımı ifade etmek mümkün değil.

Amerikan doktor kaşlarını kaldırarak:

— Hiç merak etmeyin, cevabını veriyor, Finikelilerin parayı icadlarından beri mesele çok kolaylaştı!.

İşte Fransız o zaman anlıyor ki, eski dünyada manevi bir histen ibaret olan minnet ve şükran yeni dünyada maddileşmiştir.

***

PARA DEMOKRASİSİ

Amerikayı ziyaret eden bazı İngiliz aristokratları şoförlerin efendilerile ayak ayak üstüne atarak ayni barlarda bira içmeleri karşısında hayrete düşerler ve Amerikada sınıf farkları olmadığı neticesine varırlar. Şüphesiz Amerikada zengin ve fakir sınıflar mevcuttur. Fakat para ile vücud bulan sınıflar hiç bir zaman sabit kalmadığı ve bugün zengin sınıfına mensup olanın yarın fakir olabileceği tecrübe ile sabit olduğu için kimse buna ehemmiyet vermemektedir. Bunun için Amerikada kan aristokrasisi yok para demokrasisi vardır. Doların ilâh olduğu diyarda kan asaleti gibi başka mabudlara tapınmağa yer yoktur.

Bütün bunlar Amerikanın Avrupadan ne fena ne de iyi olduğunu isbat eder. Sadece Amerikanın başka olduğunu gösterir. Belki de Amerikada paraya verilen ehemmiyet Avrupadakinden daha büyük değildir. Amerikalı daha samimi olduğu için Avrupalıların düşünüp söyliyemediğini açığa vurmağa cesaret ediyor.

Nuri M. Eren

Sinek belâsından kurtulmak için ne yapmalıdır!

Profesör doktor Besim Ömer Akalının ileri sürdüğü tedbirler

Profesör doktor Besim Ömer Akalın'ın karasinek tehlikesi hakkında bir muharririmize verdiği izahatı dün yazmıştık. Muhterem doktorün sinekler ve çöp bahsi etrafındaki kıymetli izahatına bugün de devam ediyoruz:

— Sinekler nerede husule geliyor?. Asıl mesele budur. Şüphe yok ki, zaten pis, iğrenç olan bu haşereler, gübreliklerde, ahırlarda, süprüntü ve çöplüklerde velhasıl bulaşık olan yerlerde barınır ve çoğalır.

Sineklerin hücumundan bahsedilirken hiç şüphe yok ki, onların çoğalmasına sebep olan süprüntü ve çöplüklerden bahsetmek lâzımdır.

Şehrin süprüntü ve çöplüklerinin Avrupada adam başına ne kadar isabet ettiği ve terkibinde neler bulunduğu tedkik edilmiştir. Bu süprüntüler, sebze kırıntıları, kemik ve et parçaları, ocak külleri, paçavralar, kâğıdlar, cam ve ekmek kırıntıları, deri parçaları, eski kunduralar, hayvan lâşeleri, balık baş ve kılçıkları, dökülen yapraklar, sokak süprüntüleri, istridye, midye kabukları vesairedir.

Asıl ehemmiyetli olan cihet bu süprüntülerde hastalık veren mikropların bulaşık bez parçaları ve hastaların kullandıkları şeyler de bulunmasıdır. Hattâ bu gibi eşya ile uğraşanlarda, paçavra toplayanlarda birçok hastalıklar görülebilir.

Süprüntü için Avrupada her evde kapalı, hususi kaplar vardır. Bunlar çok kere geceleri veyahud sabahları erkenden ya olduğu gibi naklolunur, yahud süprüntü kamyonuna dökülür.

Süprüntüler ya vaktile Marsilyada olduğu gibi şehirden sekiz kilometre uzak bir yere nakledilip oraya bırakılarak dağıtılır ve üzrine sönmemiş kireç atılır. Ahırlarda, çiftliklerde olan gübre üzerine de sinek istilâsına maruz kalmamak üzere Sehiste yağı serpilir.

Çöpler, Nis gibi sahil olan yerlerde denize, fakat sekiz kilometre daha uzak bir yere dökülür. Dökülmesi için de hususi mavnalar kullanılır. Yalnız hava sert olduğu zaman bu süprüntüleri uzak bir yerde toplarlar. Nevyorkta ve Liverpulda çöpler evvelce 10 mil uzaklığında denize dökülmekte imiş. Çöplerin deniz üstünde kalmaması için dipleri ikiye ayrılan mavnalar kullanılırmış.

Bugün birçok yerlerde gübre ve süprüntü yakılmaktadır. Lâkin bu gibi pis şeyleri yakmak için hususi teşkilât yapılmıştır.

Tabii belediyeler bu yolda birçok masraf ihtiyar ediyorlar. Bilhassa Amerikada her yıl sineklerin itlâfı uğrunda milyonlarca dolar sarfediyorlar. Belediyeler bu masrafa mukabil fırınlarda hasıl olan hararetten çıkan gazlardan istifade ederek varidat temin ederler. Pariste belediye süprüntülerden bir hayli varidat temin etmektedir. Bu işleri deruhte eden şirket evvelâ muzahrafatı ayırmakta ve bunlardan istifade eylemektedir.

Kil ve Frankfurt gibi birçok Alman şehirlerinde çöpler yakılmaktadır. Şimdi bizim memlekete gelelim. Yukarıda söylediğim gibi sineklerle mücadele için aşağıdaki tedbirleri almak lâzımdır:

1 — Sineğin vücud bulmasına, çoğalmasına karşı gelmek için ahır, kümes, çöplük gibi yerlerde sineklerin husulüne mâni olacak tedbirler alınmalı.

2 — Her ev halkı temizliğe çok riayet etmeli ve her şahıs bizzat kendini temiz tutmalıdır.

3 — Süprüntülerin Avrupada bugün yapıldığı tarzda nakil ve imhası temin edilmelidir. Eğer bu süprüntüleri tarlalar için gübrelik gibi kullanmak düşünülüyorsa ilk önce memleketimizdeki muzahrafatın terkibini ve ziraate elverişli olup olmadığını tayin etmek lâzımdır.

Bu mücadelede her işi tamamen belediyeye bırakmak yolunda değildir. Belediye gibi her şahıs mücadeleye girişecek ve sineklerin husulüne mâni olmağa çalışacaktır.

Bununla beraber sivrisinek mücadelesi teşkilâtı gibi, beldiye de karasineklere karşı mücadeleye girişmeli ve pansiyon, otel, lokanta gibi yerleri münasip surette teftiş ettirerek lâzım gelen tedbirlerin tatbikine müstecirleri, ev sahiplerini icbar etmelidir.

Bazı evler kat kat kiraya verilmektedir. Meselâ üst katta cihannüma gibi bir yeri mutfak ittihaz eden, bulaşık sularını kiremitliğe döken, öteye beriye meyva, yumurta kabukları atan kimseler görülmektedir. Bu gibi münasebetsizlikler de menedilmelidir.

İşte bütün bu tedbirler alındıktan sonra sinek belâsından kurtulmak kabildir.

SÜPRÜNTÜLERİ NE YAPMALI?

Kara sinek belâsı günün meselesi halini aldı. Bu yüzden her gün matbaamıza bir çok şikâyet mektupları geliyor. Dün bu münasebetle aldığımız bir mektupta bir çok memleketlerde çöplerin ne suretle imha edildiğine dair şayanı dikkat malûmat verilmektedir. Mektupta deniliyor ki:

Günün meselesi: Süprüntüleri ne yapalım? Sineklerden nasıl kurtulalım? Eskisi gibi denize mi atalım? Şimdiki gibi kırlara mı dökelim?

Herhalde herkesin vereceği cevap eski ve yeni usul için de menfi olacaktır. Çöplerin denize dökülmesi o kadar muzır o kadar çirkin, o kadar iptidaî masraflı ve faidesiz bir iş idi ki bunun yapılmamasını emreden her kim ise tebrik ve tebcile şayandır.

Kırlara yayılmasına gelince bunun birincisi kadar münasebetsiz olduğunu ve fazla olarak şehirde bir sinek istilâsı tevlid ettiğini tecrübe gösterdi. Bu murdar mahlûklar hem iğrenç hem de bir çok hastalıkların sirayetini mucib olacağından artık bu usul de tabiatile tatbik edilemiyecek demektir.

Mecidiyeköyü. civarı Şişli, Beyoğlu halkı yetişmiyor gibi şimdi bir de yakın zamanda Bakırköy, Yeşilköy ve Florya müdavimleri Şifahane civarında teşekkül etmekte olan pislik kümelerinden tahassul eden sinek ve sivrisineklerden şikâyete başlıyacaklardır. Yazın sıcak havalarında Florya plâjına koşacak olan halk bu haşerat ile mücadeleye mecbur olacaktır.

Teessüfe şayan bu kadar haklı şikâyet ve rahatsızlığın ne için ve neden olduğunu düşününce akla gelen bu işle meşgul olanların şüphesiz bir tecrübe devresi geçirdikleridir.

Buna ise katiyyen lüzum yoktur. Çünkü boşuna yorulmaktır. Pek çok medenî şehirlerde yapılmakta olan sistemlerden birini kabul etmeli. Komşularımız da böyle yapmaktadırlar.

Şehremaneti dosyaları arasında çöp işi için mühim ve bize elverişli karar olduğu muhakkaktır. Gazetelerde ve resmî makamatta buna dair pek çok havadisler okunmuş ve işitilmiştir. Bu sistemlerden biri de meselâ Beceari voltoncoli tabir olunan fennî usuldür. Fransada, Almanyada, İtalyada, Avusturyada, İspanyada, Portekizde, İsveç, Brezilya, Meksika ilâh.. Memleketlerde bu sistemle çöpler, leşler, pislikler bir yere toplanır ve hiç bir fena koku intişar etmeksizin muamele olunur. Bunların bütün mikropları mevaddı uzviyeleri, haşerat sivrisinek ve sinek yumurtaları ve kendileri kökünden mahvolur.

Hususî bir şekilde kapalı ve ucuz inşa olunmuş hücrelerde kendilerinin neşredecekleri hararetle mukannen bir zamanda gübreye tahavvul edecek olan bu pisliklerden netice itibarile zürra ve bahçivanlar mühim miktarda zengin bir gübreye sahib olurlar. Belediyeler de bu yüzden varidat temin ederler. İşte süprüntüleri bu ve bu gibi fennî vesaitle imha etmek çareleri mevcut iken denize dökmek, kırlara yaymak halkın umumî sıhhatini ihlâl etmek tabiî caiz olmaz ve buna hiç bir veçhile müsamaha edilemez.

ŞİŞLİ VE MAÇKADA SİNEK BELÂSI

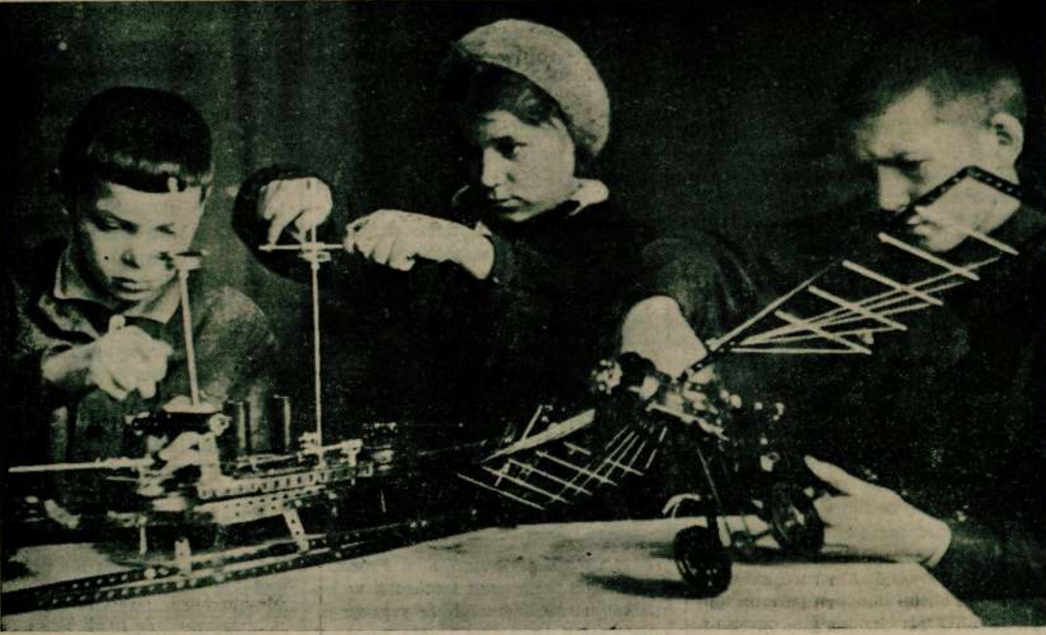
Maçkada oturan Cevad Said Beker yazıyor: Şişli ve Maçka taraflarında kara sinekten harab bir hale geldik, okumak, istirahat etmek imkân haricindedir. Sofraya gelen her yemekte muhakkak bir, iki ölü sinek görülüyor. Bir iki dafa yemekleri döktük. Çöpler denize dökülmiyecekse başka bir şekilde imha edilmelidir. Bugünkü halde bırakmak katiyyen caiz değildir.

Son günlerde kanlı çarpışmalara sahne olan Bombay şehrinde pazardan bir görünüş

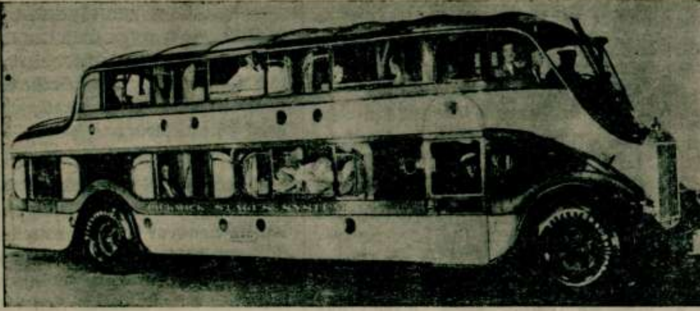
Alman genç kızları tayyarecilik talimleri yapıyorlar

Sovyet Rusyada çocuklar küçük yaştan tayyarecilik ve gemicilik hakkında malûmat ediniyorlar

Sovyet hariciye komiseri M. Litvinof ve ailesi erkânı

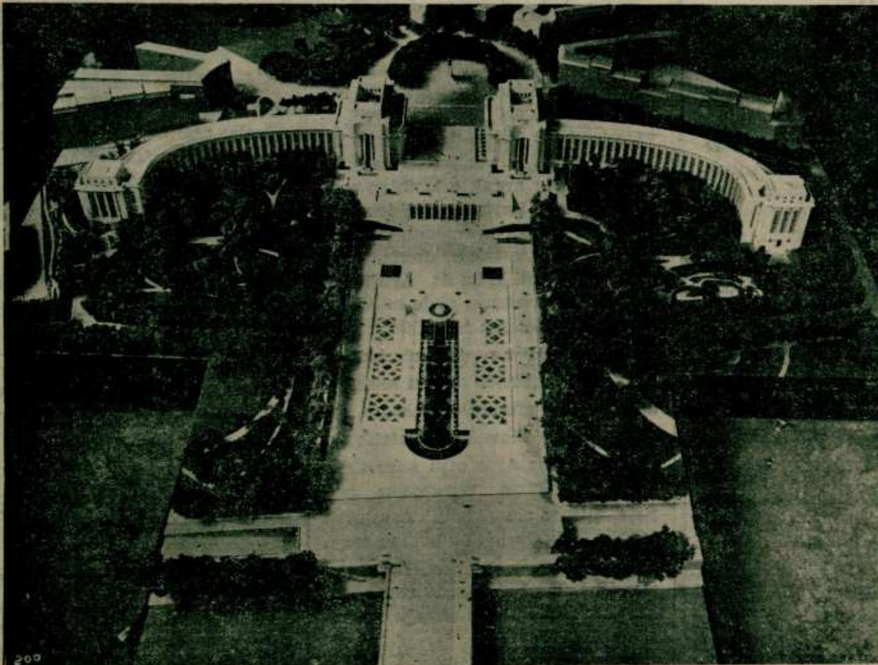
Amerikada şimendiferlere büyük rekabet etmeğe başlıyan yataklı otobüslerden biri

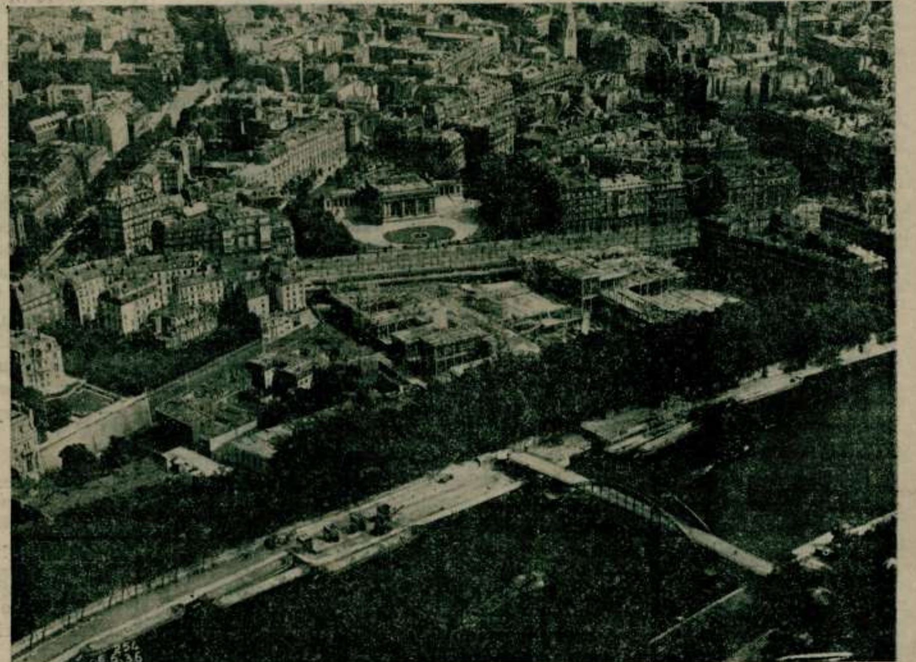

Madrid civarında milliyetçilerin siperlerinden biri

İspanyol milliyetçilerinin işgal ettikleri Sen Sebastiyen şehrinden bir görünüş

937 senesinde Pariste açılacak sergi için yapılan hazırlıklar: Sergi yerinde İnşaat ve sanayi paviyonunun inşası bittikten sonra alacağı şekil

AKŞAM SPOR

Futbolde cürmü meşhut

Seyirciler, klüpler, hakemler, futbolcüler belki rahat edecekler!

Memleketimizde seyircisi en bol spor futboldür. Futbol maçlarını ehemmiyetine göre seyre gelen yüzlerce veya binlerce seyirci arasında, terbiyesi noksan ve muhakemesi kıt bir iki kişi bulunmaması imkânsızdır.

Sayısı pek mahdud olan bu kabil kimseler, şimdiye kadar, yüzlerce ve binlerce kişi arasında birer kirli yama gibi sırıtıyorlardı. Bunlar, hiç bir hakları olmadığı halde, klüplere, hakemlere, futbolcülere açıkça hakaret ve hatta küfür ederek hem sporun nezahetini bozuyorlar, hem de spor seyretmeğe gelmiş kitlenin huzurunu ihlâl ediyorlardı.

Sporcu cemaatinin yüz karası olan ve çok şükür ki, Ummanda bir damla gibi kalan bu kabil birkaç kişiye, hiç birşey yapmak imkânı bulunamıyordu. Yazmak, çizmek, yanında bulunanlar tarafından ihtara uğramak para etmiyordu.

Böyle birkaç kişi herkesin asabını bozmakta ve bazan müessif hadiselere bile meydan vermekte oldukları halde onları bu huylarından geçirmek kabil olamıyordu. Çünkü sporcu değillerdi ki, teşkilâttan cezalarını görsünler, doğrudan doğruya taraftar göründükleri klüplere bile mukayyed değillerdi ki, klüplerin ihtarına ve mümanaatına uğrasınlar.

Şimdi, öyle zannediyoruz ki, tatbik mevkiine konulan cürmü meşhud kanunu, bu birkaç pervasız ve kayıtsız kimsenin karşısına demir bir yumruk gibi dikilecek. Bunlar, kanun hükümlerinin korkusile eskisi gibi uluorta hakaret edemiyecekler, küfür savuramıyacaklar. Bu sayede de hem yüzlerce seyirci, hem de klüpler, hakemler ve futbolcüler rahat edecekler.

Takımları ve fotbulcüleri teşci etmek sporda ne kadar tabiî ise bu şekilde spor terbiyesi haricine çıkmak da o derec gayri tabiidir. Teşvik sadaları içinde parazit gibi kulağı tırmalayan birkaç nahoş sesin de kısıldığını görmek bütün sporcular için bir bahtiyarlık olacaktır. Belki de bu yüzden «hakem kıtlığı»na da çare bulunacaktır. Çünkü birçok hakemlerimiz, hakaret görmek, küfür yemek endişesile sahaya çıkamaz olmuşlardı.

Sadun Galip

Hakemlere bir tavsiye

İngilterede tatbik edilen bu usul çok iyi neticeler verdi

Futbol federasyonile futbol ajanının olsun, hakem komitesinin olsun, faaliyetlerinden ve kararlarından anlaşıldığına göre bu sene futbol hakemlerinin yetiştirilmesi, seçilmesi ve bunların sahalardaki hareketleri işine büyük bir ehemmiyet verilecektir.

Bu münasebetle İngilterede, futbol fedrasyonu kararile, hakemlerin maçları idare ederken tatbik ettikleri bir usulü hakemlerimize de tavsiye edeceğiz.

Şekilde görüleceği üzere hakemler sahada düz bir hat üzerinde aşağıya yukarı gitmiyerek bir çapraz hat üstünde hareket etmektedirler. Yan hakemlerinden biri Cl-C hattında öteki de Bl-B hattında bulunmaktadırlar. Bu suretle hakem, Al noktasında iken yan hakemlerinden biri Bl, diğeri Cl noktalarında bulunmakta ve böylece faaliyet merkezi olan nısıf saha üç hakemin birden kontrolu altında kalacak ve hiç bir şey gözden kaçmıyacaktır.

Eğlenceli bir müsabaka

Millî kümeye hangi takımların gireceğini bulabilir misiniz?

Okuyucularımız için tahmin kabiliyetine dayanan eğlenceli bir müsabaka tertip ediyoruz.

Müsabakamız şudur:

Bir iki gündür verdiğimiz haberlerle okuyucularımızın malûmudur ki Ankara, İzmir ve İstanbulda yalnız bir devre olmak üzere yapılacak maçlar neticesinde Ankara ve İzmirde birinci ve ikinci olacak klüpler, İstanbulda da birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü çıkacak takımlar millî kümeye gireceklerdir.

Okuyucularımızdan istediğimiz, millî kümeye girecek bu sekiz takımı şimdiden tahmin ve keşfetmektir.

Okuyucularımızın gazetemizden keserek içine tahminlerini yazdıktan sonra bize gönderecekleri aşağıdaki cetveli devre maçlarının sonuna kadar muhafaza edeceğiz. Devrenin sonunda millî kümeye girmek hakkını kazanan sekiz klübün isimleri tahakkuk edince okuyucularımızın gönderdikleri isimlerle karşılaştıracağız. Sekiz klübü tam olarak tahmin etmiş okuyucularımız arasından birinciden onuncuya kadar ayrılacak on kişiye 1936 - 1937 mevsiminin bütün millî küme maçlarına parasız girmek üzere devamlı birer davetiye vereceğiz. Bu davetiyeyi hâmil olan on okuyucumuz ister Ankara, ister İzmir ve ister İstanbuldaki millî küme maçlarına girmek hakkını haiz olacaklardır.

Okuyucularımızın işini kolaylaştırmak için, millî kümenin teşkilinden evvel bir devre maç yapacak klüplerin isimlerini alfabe sırasile yazıyoruz:

Ankara: Altınordu, Ankara Gücü, Çankaya, Demir Spor, Gençler Birliği, Güvenç Spor, Muhafız Gücü.

İzmir: Altay, Altınordu, Buca, Göztepe, İzmir Spor, Karşıyaka, Şark Spor, Türk Spor.

İstanbul: Anadolu, Beşiktaş, Beykoz, Eyüb, Fenerbahçe, Galatasaray, Güneş, Hilâl, İstanbul Spor, Süleymaniye, Topkapı, Vefa.

Müsabaka cevapları bu ayın son günü akşamına kadar matbaamıza gönderilmelidir. Ondan sonra gelecek cevaplar nazarı itibara alınmıyacaktır.

Cevapların «Akşam Spor Muharrirliği» ne yazılması ve zarfların üstüne «Müsabaka» diye işaret edilmesi rica olunur.

Akşam'ın millî küme müsabakası

Ankara (İki klüp) ....
İzmir (İki klüp) ....
İstanbul (Dört klüp) ....
....

İsim ....
Adres ....

ESTİĞİ GİBİ

Para ile, pulla değil

Birçok işler vardır ki, para olmadan yapılmaz. Hattâ bazı iş görmez idarecileri, «elinde veya emrinde parası yok ki, bu işi yapabilsin!» diye mazur görürüz. Fakat, bazı işler de vardır ki, başarılması paraya bağlı değildir. Eğer bu kabil işler başarılamıyorsa bunu o işlerin başında bulunanların ihmaline, kayıtsızlığına vermek doğru olur.

Her sahada olduğu gibi spor sahasında da yapılması paraya bağlı olan ve olmıyan işler vardır. Meselâ olimpiyatlara iştirak etmek paraya bağlı bir iştir. Buna mukabil lig maçlarını ve müsabakları söylenen satte başlatmak, favullu ve kırıcı oynayan futbolcülerin bu hareketlerine mani olmak paraya pula bağlı olan işlerden değildir.

Halbuki olimpiyatlara iştirak işini kolaylıkla başarırız da maçları, senelerdenberi, bir türlü ilân edilen saatlerde dakikası dakikasına başlatamayız. Hele bazı maçların, umumî harpte lokomotifi odunla yürütülen trenler gibi, büyük teehhürler gösterdiği de vakidir.

Başka yerlerde gördük, görmediklerimizi de görenler anlattılar: Avrupada ve bilhassa İngilterede maçlar söylenen satlerde elifi elifine başlar. Ne takımların sahya geç kaldıkları, ne halkın dakikalarca saatlerce sabırsızlandığı vaki değil gibidir.

İşte ne paraya ve ne pula bağlı olmıyan bu gibi işlerde ötedenberi gösterdiğimiz kayıtsızlık en kolay şeyleri doğru dürüst yapamadığımız düşüncesini uyandırıyor.

Bize bu satırları yazdıran, İstanbul bölgesi futbol ajanlığının lig maçlarının ilk haftasına girerken gazetelere verdiği tebliğdir.

Ajanlık bu tebliğinde diyor ki:

— Maçlar tam ilân edilen saatlerde başlıyacağından her takım vakti muayyeninden on dakika evvel sahaya çıkacak, lisans tedkik muamelesi, kale intihabı yapıldıktan sonra maça tam vaktinde başlanacaktır. Azamî beş dakika geçtiği takdirde hakemt gelmiyen tarafı mağlûp addedecektir.

Ve gene diyor ki:

— Kasdi favul yapan mugayiri nezaket hareketlere tevessül eden, bilhassa kavgaya sebebiyet veren oyuncular hakkında en şiddetli cezalar tatbik edilecektir.

Bu iki noktaya böyle ehemmiyet verilmiş olmasını memnuniyetle karşılıyoruz. Yalnız temenni edelim ki bu kararlar kâğıd üstünde kalmasın.

S. G.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.
Tefrika No. 769

Arnavutlukta Avusturya - İtalyan rekabeti, iki hükûmetin propagandaları

Derviş paşa Arnavutlarin bu muvaffakıyetini Avrupaya karşı ehemmiyetli ve Arnavud kuvvetini büyük göstermek gibi bir hattı hareket takip ediyordu.

Kendisi bir müddet Luma kazasının merkezi olan Bitsanda Luma eşrafından Ahmed ağanın -eski Şûrayı Devlet azasından bay Maliğin babası- konağında kaldı. Ahmed ağaya yüzbaşılık rütbesi tevcih ettirdi.

Fakat bugünlerde hükûmetin hariçten gördüğü tazyikler üzerine Arnavud kıyamına karşı İstanbulda hava değişmişti. Derviş paşa on sekiz taburla Prizrene yürüdü. Orada eşraf arasına tefrika salarak ittifakı bozdu; tevkiflere başladı.

Prizrende kongreye riyaset eden müderris Prizrenli Mürteza efendi de tevkif edileceğini anlayarak düşman toprağına, Karadağa kaçtı; Mürteza efendi orada ölmüştür.

Derviş paşanın şimali Arnavutluğu teskinde muvaffakıyeti sarayca mevkiini pek parlatmıştı.

İşkodra valisi Lâtin papazlarından birini - mabeyinden istizan ile - vilâyet haricinde bir mahalle nefyolunmak üzere muhafaza altında yola çıkarmıştı. Avusturya elçisi (katolik papazların himayeleri Avusturya devletine ait olduğundan bu papazın da Avusturya konsolosu huzurile muhakemesi icra olunmasını ve cürmü sabit olursa hakkında ona göre hüküm verilmesini) hariciye nezaretinden ve sadaretten taleb etti.

Sadrazam Sait paşa Osmanlı tebaasından olan Lâtin papazlarının himayesine ve Avusturya konsolosu huzurile muhakemesine itiraz etti. Baron dö Kalis müddeasını Fransızca matbu iki ferman tercümesi ve hariciye nezaretinden sefarete yazılmış bir cevabî takrir ile ispata tevessül eyledi.

Sait paşa tetkikata girişti. Anlaşıldı ki:

Fermanlar üçüncü sultan Ahmed zamanında ısdar olunmuş ise de bunlar yalnız Avusturya imparatorluğuna tâbi rahibler ile garb kilisesine merbut ruhanî müesseselerin sıyanetini mütazammın bulunuyordu; bunları da Osmanlı tebaasından olan papazların muhakemesinde Avusturya konsoloslarının huzuru şart olduğuna delâlet edecek bir kayıd yoktu.

Ancak Kâmil paşa sadaretinde ve Kürt Sait paşanın hariciye nezaretinde Kosovada bir kilise maddesinden Babıâli ile Avusturya hükûmeti arasında zuhur eden ihtilâfı hal maksadile vükelâ meclisi kararı ve iradei seniye ile Avusturya sefaretine yazılmış olan cevabî takrirde Osmanlı tabiiyetindeki papazların da muhakemelerinde Avusturya konsolosları tarafından himayelerine salâhiyet verilmişti.

1262 H. senesine kadar katoliklerin ruhanî reislerine ait «evamiri âliye» doğrudan doğruya yani Avusturya sefaretinin tavassut ve takriri inzimam etmeden veriliyordu; sefaretin tavassutu ancak o tarihten sonra başlamıştı. Hatta bu tarihten sonra bile üç Lâtin peskoposuna İstanbul patrikliğinin takriri üzerine «emri âli» verilmişti ki bu da Avusturya sefaretinin tavassutu ahde müstenid olmadığını gösteren bir delildir.

Fakat Abdülâziz devrinde katolik Ermeniler arasında çıkan sasonist, anti sasonist gürültüleri İşkodra, saray Bosna ve Travnikteki katolik ruhanî reislerine Avusturya sefaretinin takririle ferman verilmesine serrişte ittihaz olunmuştu. Avusturya buralarda kazandığı bu haktan sonra Bosna, Herseği benimsemeğe başlamış, H. 1262 - 1846 dan 32 sene sonra burasını işgali altına almağa muvaffak olmuştu.

Sait paşa meseleyi vükelâ meclisine koydu. Kâmil paşa sadaretinde verilmiş iradeli kararın haricine çıkmağa imkân görülemedi. Ancak nefyiçin jandarmalarla yola çıkarılan papazın vilâyet merkezine iadesi ve konsolosu huzurile muhakemesi İşkodraca ve bütün o havalice acib ve muzır bir tesir icra edecekti. Buna sebebiyet vermekten ise papazın hünkâr tarafından affa mazhariyeti ilân olunması tasvib edildi; mazbatası arzolundu. Mucibince sadır olan irade vilâyete tebliğ kılındı

Papaz tahliye edildikten sonra mabeyin başkitabetinden sadarete gönderilen bir tezkerede eski vükelâ heyeti kararı ve irade evrakının gönderilmesi irade ile istenildi.

Böyle işlerde iradelerin elden çıkması doğru bir şey olamıyacağını bilen sadrazam Sait paşa istenilen evrakın gönderilmesini tehir etmesini Âmedci Mehmed Ali beye tenbih etti. İki ay kadar vakit geçti. (1)

Fakat mabeyin böyle mesuliyetli şeyleri pek unutmazdı. Mahud evrak yeniden aranıldı.

Kâğıtlar meydandan kalksa bile vükelâ heyetinin son mazbatasında bunların muhteviyatından bahsolunmakta bulunmasile icabında bununla istişhad kabil olacaktı. Sait paşa padişaha emniyetsizlik demek olacak muamelesinde ısrar edemedi. Âmedci bey aranılan evrakı senet mukabilinde mabeyin başkâtibine teslim eyledi. Bu gibi müdahaleler, sıyanetler ile Arnavutlukta Avusturya nüfuzu gittikçe artıyordu. Bu hal İtalyayı çileden çıkarıyordu. Müselles ittifakın en iyi günlerinde bile Viyana ile Roma arasında Arnavutluk meselesi ihtilâflar menbaı oluyordu.

Avusturya Arnavutlukla her noktadan alâkadar oluyordu. İstanbulda elçisi baron dö Kalis bir defa Arnavutlukta maarifin ıslahı lâzım olduğuna, bu ıslahatın devleti aliyece de faidelerine dair uzun bir mukaddemeden sonra sadrazam Sait paşaya Arnavutların okuyup yazmaları için Lâtin harflerinin kabul olunmasını, o harflerle Arnavut lisanında kitaplar basılmasını ihtar eylemişti. Sait paşa da:

— Maarife umumiyetle ehemmiyet verilmesi ve o yolda tedbirler ittihazı lüzumunu teslim ederim; fakat Arnavut elifbesinin Lâtin harflerile olmasını devletin menfaatine katiyyen muhalif görmekteyim.

Cevabını vermişti.

Bir ecnebî elçi tarafından Babıâlide ilk defa hakkında böyle bahis yürütülen bu Arnavut harfleri meselesi Abdülhamidin son saltanat senelerinde hükûmetle Arnavut münevverleri arasında olduğu kadar Arnavut büyükleri arasında da münakaşa ve mücadele mevzuu olmuş, hasseten meşrutiyetin ikinci ilânından sonra parlamıştır.

1904 de Golohofski ve Tituni Venedikte yaptıkları bir mülâkatta Arnavutluk işlerinden de bahsederek Manastır ve Kosova vilâyetlerinin birer kısmı Arnavutluk hududunda dahil olduğuna karar vermişlerdi.

İtalya nazırları (Adriyatikte İtalyanın hak ve menfaatleri Arnavutluğun atisine tâbidir. Avlonya limanına kim malik olursa Adriyatiğin hâkimi de o olacaktır) diyorlardı.

İtalya Habeşistanda büyük bir darbe yiyip Afrikadan ümidlerini kesince nazarlarında sahillerinin tam karşısındaki Arnavutluk günden güne kıymetini arttırıyordu. Bunun için orada menfaat ve ilgilerini çoğaltmağa, kuvvetlendirmeğe bakıyorlardı. İtalya İtalyan kültürünü tekabbül edecek müstakil bir Arnavutluk taraftarı görünüyordu. İtalyan siyasî memurlarının aldıkları talimat Arnavut milliyetperverliğini, Arnavut vatanı fikrini inkişaf ettirmek esaslarını takib ediyordu.

İtalyanın bu siyaseti cenubî Arnavutluk hakkında emeller besliyen Yunanlıları kuşkulandırıyordu.

(Arkası var)

(1) Sait paşa hatıratı.

Her akşam bir hikâye

Viyanalı kadın

Arkadaşım Kadri ile Beyoğlunda dolaşıyorduk. Bir aralık Kadrinin gözleri ileride kabak çekirdeği gibi çıtır çıtır sarışın bir genç kadına rasladı.

— Aman, dedi, İstanbula gelen balet heyetindeki genç kadın... başlarında ihtiyar bir kadın müdür var.. cadaloz bu güzel tazelere göz açtırmıyor... Aman şuna yetişelim.. bana pek yüz vermiyor amma... Belki ahbap oluruz.

Adımlarımızı sıklaştırdık. Ben yolda arkadaşımı âdet olduğu üzere ayıplıyorum:

— Ayıp değil mi sana? Evli bir adama bu yakışır mı?.. Evine bir telgraf çekeyim mi şimdi?..

Fakat bütün bu sözlerim arkadaşıma vız geliyordu. O biran evvel ilerideki, saçlarının arkası kıvır kıvır, dudağı fırça ile boyanmış gibi kıpkırmızı, yürürken vücudünün her tarafı titreyen artisti biran evvel yakalamak için koşuyordu. Nihayet yaklaştık. Arkadaşım:

— Bonjur...

Güzel artist Kadriye oldukça soğuk fakat mart aylarında damlarda bağıran kedilerin mıyavlaması gibi ihtiraslı bir sesle mukabele etti. Yanında yürüyorduk. Kadri güzel Viyanalıyı bir yere oturup şöyle muhabbet etmek için kandırıyordu. Lâkin Viyanalı o taraflarda değil...

Kadri yavaşça onun koluna girer gibi yaptı.

Lâkin tam bu esnada müthiş bir felâket oldu. Kadrinin karısile burun buruna geldik. Kadri derhal elini çekti. Kadrinin karısı bayan İffet fena halde kıskanç ve zorlu bir kadındı güzel Viyanalıyı göstererek sordu:

— Kim bu bayan?.

Kadri gülmeğe çalışarak kekeledi, beni işaret etti:

— Sen arkadaşım Mecdiyi tanımaz mısın?.

Bayan İffet

— Evet.. dedi, sen çok bahsedersin.. fakat tanımam.

Kadri:

— Mükemmel... Öyle ise.. işte bu bayan da arkadaşım Mecdinin karısı.. kendisi Viyanalıdır..

İffet derin bir nefes aldı. Güldü. Viyanalı artiste:

— Tanıştığımıza çok memnun oldum.. dedi.. Mecdi bey gibi mükemmel bir kocanız var.. çok güzel bir çift olmuşsunuz..

Demez mi?. Ben hayretten dehşete, dehşetten hayrete düşüyorum. Acaba bu karma karışık maceranın sonu ne olacak?.. İster misiniz şimdi güzel Viyanalı beni göstererek:

— Ben bu adamın karısı filân değilim!.. diyerek yanımızdan uzaklaşsın.. olur, olur...

Dört kişi, Beyoğlu caddesinde yanyana, bütün kaldırımı kaplamış bir halde gidiyorduk. Lâkin polis memuru:

— Efendim, sağdan yürüyünüz lütfen.. deyince çift çift olduk. Arka arkaya sağ taraftan yürümeğe başladık.

Viyanalı hayretler içinde idi. Bana Kadriden fazla iltifat göstererek koluma girdi ve tatlı tatlı sordu:

— Kuzum.. vaziyeti anlayamadım.. şimdi ben kimin karısı oluyorum.. Mecdi kim?. Siz misiniz inşallah...

— Evet benim..

— Ben sizin karınız oldum ha..

— Evet öyle..

Fıkır fıkır, ne şeker şeker gülüyordu.. sonra ilâve etti:

— Ben biraz işi anlar gibi oldum. Galiba bu madam arkadaşınızın karısı... Kadın onu benim yanımda görünce arkadaşınız da beni kendisine sizin karınız olarak takdim etti.. değil mi?.

— Evet.. ne yaparsınız?.. Hayat bu... Aman bir pot kırmayınız, Kocasını pek seven bir kadın gibi koluma iyice yaslanın ve bana iyice sokulun...

O esnada tuhaf bir şey aklıma geldi. Sevgili karımın henüz ismini bile bilmiyordum. Nasraddin hocaya sormuşlar:

— Karının ismi?

— Bilmiyorum.. demiş, geçinmeğe gözüm yok ki, ismini sorup öğreneyim..

Halbuki benim güzel Viyanalı ile hiç değilse birkaç gün şöyle adamakıllı geçinmeğe niyetim vardı.

Galatasaraya gelmiştik. Arkadaşım Kadri ile bayan İffet durdular. İffetle Kadri evvelâ Viyanalının elini sıktılar. Sonra Kadri:

— Eh kardeşim allaha ısmarladık.. hoşça kalınız emi?.

Diyerek ayrılınca ikimiz de şaşırdık. Kaldık. Genç kadın sinir illetine tutulmuş gibi gülüyordu.

Şaka olsun diye ona:

— Karıcığım nereye gidelim?.. diye sordum.

O güldü:

— Bir yaz bahçesine kocacığım. geceleri dans edip bütün günü uyumaktan güneş yüzüne hasret kaldım. Şöyle seninle güneşe karşı uzun uzun oturalım..

— Ya gece danstan sonra?..

Dehşetli bir çapkın bakışla:

— Sen çok yaramaz kocaymışsın... Bakalım gece de bir kaçamak yaparım.. dedi.

«İçimden hay allah razı olsun Kadri» diyordum. İster misin yalancı karım derken şu candan kızla sahiden evleneyim.. ve bir gün biz sahiden evli, Kadriye ras geliyoruz. Karısının yanında başına bir belâ çıkmasın diye Kadri bizden kaçıyor.. ben arkasından bağırıyorum:

— Kadri, Kadri.. kaçma.. biz bu sefer sahiden evliyiz..

Ben bunları düşünürken kolumu çimdikledi:

— Ne düşünüyorsun kocacığım..

— Seni.

Yaz bahçesinde güneşin altına oturduk. Gece yapılacak kaçamak plânını tatlı tatlı kararlaştırmağa başladık. Ve bir hayli de Kadriyi, çapkınlık yapan evli erkekleri çekiştirdik durduk. Güzel karım:

— Kocacığım.. dedi. Sen iyi ki bekârsın..

Bahçeden çıktık. Arkadaşım Selime rasladım. Selim bizimle birkaç adım yürüdü, yürümedi karşıdan benim Macide ile burun buruna gelmez miyim?. Vakıa Macide karım değil.. fakat 12 senelik metresim.. hem her türlü çılgınlığı kıskançlık uğrunda yapabilecek bir kadın.. yanımıza yaklaşır yaklaşmaz sordu:

— Kim bu bayan? Derhal yanımdaki Selimi gösterdim:

— Arkadaşım Selim ile karısı

Selim hayretten dona kalmıştı. Güzel Viyanalının yüzüne bakmağa cesaret edemedim. Macide fransızca olarak Viyanlıya iltifat etti. Macide benim koluma takıldı, şaşkın şaşkın bakınan Selimle Viyanalıya birer «Allaha ısmarladık» çaktık. Bereket Viyanalı gene ağzından bir şey kaçırmadı. Biz uzaklaşırken arkama baktım. Selim Viyanalının koluna tatlı tatlı girmişti. Aklıma bir ihtimal geldi.. öyle ya.. Selim de evli... Acaba Viyanalıyı kendi karısına kimin karısı diye takdim edecek?..

(Bir yıldız)

Radyo

24 Teşrinievvel 936 Cumartesi

İstanbul: Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Çay saati, dans musikisi, 19, Ambasadörden naklen varyete müziki, 20 Türk musiki saz heyeti, 21 Plâkla sololar, 21,30 Orkestra, 1- Keler-Bela: (İspanyol operet), uvertür, 2- Turina: (Mursiya bahçelerinde), 3- Rich, Wagner: (Lohengrin) operasından parçalar, 4- Gounod: (Filemon ve Bosis), suvit, 5- Kalman, (Viyana şarkıları), 22,30 Ajans haberleri, 23 Son.

25 Teşrinievvel Pazar

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,5 Plâkla hafif müzik. 13,25 - 14 muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Çay saati, dans musikisi. 19,30 Konferans, doktor Şükrü tarafından. 20 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 20,30 Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 21 Plâkla sololar. 21,30 Orkestra. 1 - Suppe: (Pikdam) uvertür. 2 - Tosti: (İdeal, romans). 3 - Thome: (Yapraklar altında). 4 - Puccini: (Toska operasından parçalar). 5 - Drigo: (Esmeralda balesinden Andante). 6 - Drigo: (Çingene dansı). 7 - Kalman: (Fasohingafee) operetinden parçalar. 8 - Benatzki: (Sevilde bir gece) tango. 22,30 Ajans ve borsa havadisleri. 23 SON.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Taksim: Limonciyan, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Dellâ Suda, Tepebaşında Kinyoli, Galata: Galatada Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Salih Necati, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk Fatih: Şehzadebaşında Asaf, Karagümrük: Ali Kemal, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Cerrahpaşada Şeref, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: Söğütlü çeşmede Hulûsi Osman, İskele caddesinde Saadet, Üsküdar: İttihad, Fener: Balatta Merkez, Beyazıd: Asadoryan, Küçükpazar: Necati, Samatya: Çula, Alemdar: Ankara caddesinde Eşref Neşet, Şehremini: Topkapıda Nazım.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şaban 7 — Ruzuhızır 172

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	11,24	1,05	6,42	9,38	12,00	1,31
Va.	4,42	6,22	11,58	14,55	17,16	18,49

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

KARA YELKENLİ KADİRGA

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No. 133

Şimdi enginlere açılan Türk gemicilerinin kulaklarına akseden teşyi toplarından başka bir şey işitilmiyordu.

Türk donanması batıya doğru açılırken, İngiliz donanması da doğuya doğru hareket etmişti.

İki donanmanın ayrılışı, bir İngiliz müverrihinin dediği gibi, uzun yolculuğa çıkan iki kardeşin ayrılığı kadar hazin olmuştu.

***

— 25 —

YUNUS VE SİNAN REİSLERİN İSTANBULA DÖNÜŞÜ..

Sultan Murad İran muharebesinden yeni dönmüştü. Harb hâlâ devam ediyordu. Yunus reis donanma ile birlikte İstanbula gelince padişah tarafından iltifat görmüştü. Kılıç Ali paşa, Sinan reisi tekrar yirmi parça gemi ile Cezayire göndermek istemişti. Halbuki Sinan reis evvelce saraya verdiği Sitti Zübeydenin nufuzundan istifade etmek ve bir müddet İstanbulda kalmak istiyordu.

Bu sırada İstanbulda ecnebi devlet elçileri bin bir fırıldak çevirmekle meşgullerdi. Fransız elçisi Jermini, Fransayı tehdid eden İspanya kralı ikinci Filip aleyhine Türkiyeden yardım istiyordu.

İngiliz elçisi Edvard Borton padişaha, sadrazama ve kaptan paşaya kıymetli hediyeler takdim ederek, İspanyolların Hint sularında dolaşan tacir (korsan) gemilerine karşı Turkiyeden bir donanma gönderilmesini istiyor ve Türkler bunu ihmal ettikleri takdirde Portekizlilerin Hint sahillerine hâkim olacağını söylüyordu.

Sultan Murad «bu kadar uzak sularda işimiz ne?» cevabile İngiliz elçisini atlatmak istemişse de, İspanyollar İngiltereyi fazlaca tehdide kalkıştıklarından, sefir Edvard Borton tahrikâttan geri kalmıyor, mütemadiyen hükûmet erkânile temas ediyordu.

Son günlerde bir kısım donanması da (Bahriahmer) de görünmüş olan İspanyollar, Türkler İngiliz sularından çekilir çekilmez küçük deniz filolarile uzaklara yayılmışlardı.

***

RAMAZAN PAŞA HADİSESİ VE KORSAN EMMO..

Trablusgarb valisi Ramazan paşanın yeniçeriler isyanında yaralanıp ölmesi üzerine, kendi kadirgasile ailesinin ve cariyelerinin İstanbula nakline karar verilmişti.

Ramazanın sekiz yüz bin duka ile dört yüz hıristiyan köle ve kırk genç kızdan ibaret olan büyük serveti karısile birlikte bir kadirgaya bindirilip Trablustan yola çıkarılmıştı.

O sırada Venedik donanması kumandanı olan meşhur Emmo denizde dolaşıyor, yakalıyacak av arıyordu.

Gerçi Venedikliler Türklerden çok büyük dayak yedikleri ve ağır tazminata mahkûm oldukları unutulmamıştı. Fakat Emmo bunları düşünecek kadar zeki ve anlayışlı bir adam değildi. Sinni de bu tecrübeleri geçirmeğe müsaid olmadığından, yolda rasladığı kadirgayı çevirerek ilkönce şöyle bir muayeneden geçirdi.

Emmonun gemisinde bulunan arkadaşı şövalye Rozinonun ihtarı üzerine Venedikli amiral, Türk gemisini yağma etmek fikrinden vazgeçmiş gibi göründüyse de, gemiyi muayeneden sonra sekiz yüz bin dukayı ve genç kızları görünce dayanamadı.

Kadirga Kefalonya açıklarından geçerken tekrar önüne çıktı.. yolunu kesti..

Emmo Türk gemisini yağmaya karar vermişti. Bunun için ilkönce kadirgadaki Türk gemicileri imha etmek gerekti. Emmonun gözünü hırs bürümüştü.. kimseyi görmüyor ve bir şey düşünmüyordu.

— İlkönce Türk gemicilerini kesiniz.. ve hıristiyan forsaları serbest bırakınız!

Diye emretti. Emmonun maiyetindeki dokuz geminin arasında sıkışıp kalan Türk kadirgası gemicileri ikişer ikişer başlarından vurulup denize döküldüler.

Emmo çok gaddar ve insafsız bir gençti.. (fırsat bulmuşken Türklerden intikam alacağım!) diyordu. Kadirganın güvertesinde kesilen Türk başları karşısında içki içerek ve cariyeleri kucaklıyarak eğleniyordu.

Ramazanın gözdelerini sevip okşadıktan sonra hepsini birer birer maiyetindeki zabitlerinin kucağına attırdı.

— İki saat onlarla eğleniniz.. İki saat sonra başlarını vurduracağım.

Diyordu.

Emmo, o mezardan dirilip kalkan Neron gibi, zulüm ve işkence timsali halinde deniz ortasında mütemadiyen kan döküyor ve bir çok masum kızların ismet ve bekâretlerini kirlettikten sonra boğdurup denize atıyordu.

İki saat sonra Ramazanın gözdelerinden ve kırk cariyesinden ancak kendi kucağında kalan bir tek kız yaşıyordu. Ötekilerin hepsi, başları vurularak denize atılmışlardı.

Emmonun kucağında yalnız kalan Türk kızı, gemideki kadınların en güzeliydi. Ramazan bu kızı çıldırasıya severdi. O güne kadar yabancı bir erkek onun yüzünü bile görmemişti.

Âfitab.. bu, onun adı idi.

Genç kız, Emmonun yanında duran kız kardeşi Cozettaya yalvardı:

— Ne olur, kardeşinden benim affımı dile! Sana arkadaş olurum... Ötekiler gibi beni de öldürüp eline ne geçecek?

Cozetta kardeşine yalvardı:

— Onu bana bağışla, Emmo! Ben çok sevdim bu kızı... Onu ötekiler gibi öldürtme!

Emmo şu emri verdi:

nı peşlerine takıp yola çıktılar.

Şimdi ölüm sırası Ramazanın oğluna gelmişti. Emmoya sordular:

— Ramazanın oğlunu ne yapalım?

Emmo şu esri verdi:

(Arkası var)

Nefes

Bu merdivenlere çıkmak için, insanın nefesi kuvvetli olmalı değil mi? Bu merdiven, Hindistanda Benares şehrinin merdivenli sokaklarından biridir. O şehrin sokaklarının çoğu hep böyle merdivendir. Göğsü ve kalbi sağlam olmıyanlar bu dik ve basamaklı yollardan kolay kolay çıkamazlar.

Herhalde Benareste gezmek pek keyifli bir şey olmasa gerek!

Meğer ki; otomobil, tramvay yerine asansör bulunsun.

TABAK

— Köpeğiniz size çok sadık; bana dişlerini gıcırdatıp size kuyruğunu sallıyor..

— Tabağını aldınız da ondan!..

Muvazene

Resim çok enteresandır. Amerikada bir evin tam kırkıncı katı... Aşağıdaki insanlar kum tanesi kadar görünüyorlar. Bu cambaz da, kırkıncı katın bir balkonu kenarında, muvazene oyunları yapıyor.

Küçük bir hâtâ.. Kırkıncı kattan merdivensiz, asansörsüz aşağıya inmek demektir.

Kolay bir iş değil. Fakat ne yapsın, o da hayatını böyle kazanıyor.

Bukingam

Bugün sarayı ile anılan Bükingam çok müsrif, eli açık bir insandı.

Bir gün Fransa sarayına geldi ve kapıdan girince üstündeki elmasları etrafa serpti, kendini karşılıyanlar kapıştılar.

Bir gün Bükingama, dostlarından hasis biri dedi ki:

— Benim gibi yaşasan iyi edersin..

Bükingam güldü:

— Senin gibi yaşamam kolay, hele elimdeki avucumdaki bitsin, senin gibi yaşarım!..

Bale

Operada en mühim elemanlardan biri de baledir. Bale için kızlar çok küçük yaştan yetiştirilir. Resimde gördüğünüz kız yedi yaşındadır, New-York operasının balesinde oynuyor.

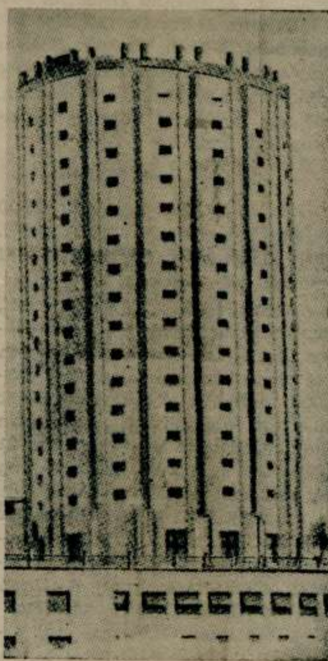
Bu kızın dansları kadar sesi de güzeldir. Son zamanlarda film de çevirmeğe başlamıştır.

1 lira kazanan

27 haziran 936 tarihli bilmecemizi doğru halledenler arasında, Faruk Şahin Baş birinci hediyemizi kazanmış ve hediyesi olan 1 lirayı almıştır.

Otel

Yazının başlığını görmeseniz bunun bir otel olduğunu anlamazdınız ya!.. Bu otel on beş katlıdır. İtalyan Alplarında seyyahlar için yapılmıştır. Her katın ayrı bir manzarası vardır. En üst kattan tekmil Alp dağları görünür.

Binanın bir hususiyeti de merdiveni olmamasıdır. Seyyahlar, dönemeçli bir trabzandan yukarı çıkıyorlar ve kayarak aşağı iniyorlar.

Bilmece

İsim: ....

Çözümü: ....

Tarih 24 — Teşrinievvel 1936

Çatının üstüne, 3 harfli kiremitli yerin sonuna 2 harfli sanatı veya hayâyı koyunuz, 5 harfli vücudda bulunan bir şey olsun.

***

Bilmecemizi doğru halledenlerden birinciye: Sulu boya takımı, ikinciye: Elektrik feneri, üçüncüye: Amerikaya seyahat, ayrıca 200 kariimize muhtelif hediyeler verilecektir.

Sokrat

Koca Sokrat, şu yeryüzünde ne ölmez bir nam bıraktı... Ama hayatında hayat için ne de güzel sözler söylemiş, ne ince fıkralar anlatmış.

Bir gün bir ev yaptırdı. Filozofun dostları ev bittikten sonra gezmeğe geldiler. Kalabalıktılar, eve girince hepsi bir ağızdan, sanki sözleşmişler gibi haykırırlar.

— A, dediler, ne kadar dar!..

Sokrat derhal cevap verdi:

— Hakiki dostlar için geniş bile!..

Şefkat

Resimde gördüğünüz sinema yıldızı Lupe Velezdir. Bu artistin en çok sevdiği de, kucağın gördüğünüz maymundur. Lupe bu maymunu kendine alıştırmış, hiç yanından ayırmıyor.

Son günlerde hastalanan maymununu da hep böyle kucağında oturtuyor.

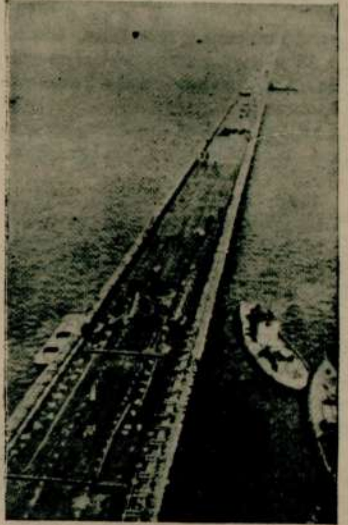
Bu da bir çeşit şefkat!..

Kitap kazanan

4 ağustos 1936 tarihli bilmemizi doğru halledenler arasında Bitlis inhisar baş müdürünün oğlu Selâhaddin üçüncü hediyemiz olan İstanbuldan Londraya eserini kazanmış hediyesi kendine gönderilmiştir.

Köprü

İşte size bir köprü, hem de şöyle böyle bir köprü değil, yeryüzünün en büyük, en uzun köprüsü.

Bu köprü Amerikada Jam nehrinin üstüne kurulmuştur. Amerikalılara yedi milyon dolara mal olmuştur. Uzunluğu beş buçuk mildir.

Amerika mühendisleri bu köprü ile öğünüyorlar.

Hakları da var değil mi?

SEBEB

— Buraya iş aramağa geldiğini söylüyorsun, yalan, seni buraya getiren sebep ne? doğru söyle...

— Lokomotif!....

Konuşma

Resim Viyana hayvanat bahçesinde çekilmiştir. Şimdi soracaksınız: Şu sevimli dört ayaklı mahlûk, bu radyo mikrofonunun önünde ne yapıyor?..

Size konuşuyor! diyecekler. Sakın ne söylediğini sormayın, çünkü bunu bilmek imkânsız. Kim bilir neler neler söylüyor... Onun söylediklerini hemcinsleri anlar, söyliyemezler.

Toramanla Kılkuyruk

Edirne Kültür Direktörlüğünden:

Cinsi	Az	Çok	Fiat	İlk teminatı	Tarih	saat	şekli
Takım elbise	165	180	15	302 50	?/11/936	14	Açık
Kundura	165	180	3,50	63	»	14	»

1 — Edirne erkek öğretmen okulu için yukarda yazılı iki kalem giyecek eşyayı 16/11/936 tarihinden itibaren ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhaleleri 5/11/936 perşembe günü saat 14 de Edirne İlbaylık konağında Kültür direktörlüğü odasında toplanacak komisyon önünde yapılacaktır.

3 — İsteklilerin 2490 numaralı eksiltme ve arttırma kanununda yazılı belgeler ve daha evvelden mal sandığına yatıracakları teminatların makbuz ile beraber yukarıda yazılı günlerde komisyona gelmeleri gerektir.

4 — Eksiltme şartnameleri ve numuneleri Edirne Kültür direktörlüğüne baş vurularak, görülebilir. (2295)

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Satınalma Komisyonundan:

Fâre itlâfı ameliyatında kullanılmak üzere (25) ton çubuk kükürt açık eksiltme ile satın alınacaktır.

A — Tahmin bedeli kilosu (18) kuruştan (4500) liradır.

B — Kükürtün şartnamesi İstanbul limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Levazımından parasız alınır.

C — Eksiltme 3 ikinci Teşrin 1936 salı günü saat 14 de Galatada Mustafa paşa sokağında mezkûr Merkez satınalma komisyonunda yapılacaktır.

D — Eksiltme açık olarak yapılacaktır.

E — Muvakkat teminat parası (338) liradır.

F — Eksiltmeye girecek olanlar 1936 senesi Ticaret odası vesikası göstermeleri mecburidir.

G — Eksiltmeye girecek olanlar saat 14 e kadar muvakkat teminatlarını yatırıp makbuz almaları mecburidir. Aksi takdirde eksiltmeye giremezler. (2321)

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuz ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarları yazılı 4 kalem saman, ot ve saire şartnameye göre parti, parti olmak üzere açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

2 — 3/11/936 tarihine rastlıyan salı günü saat 16 da Yüksek Enstitü Rektörlük binasında toplanan komisyon tarafından ihale edilecektir.

3 — Muhammen bedel aşağıda hizalarında gösterilmiştir.

4 — Muvakkat teminat 89,5 liradır.

5 — Bedava şartnamesini almak üzere Enstitü Daire müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (2293)

Cinsi	Miktarı Kilo	Beher kilosu Kuruş	Yekûn tutarı Kuruş
Saman	7000	1,5	10500
Arpa	13000	3,75	48750
Kuru ot	9000	4	36000
Yonca	3000	8	24000
			1192,50

Nafia Bakanlığından:

3 İkinci Teşrin 1936 salı günü saat 15 de Ankarada Nafıa bakanlığı Malzeme eksiltme komisyonu odasında 4050 lira muhammen bedelli 30 ton yerli telgraf teli mübayaası açık eksiltme usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Şartname ve buna müteferri diğer evrak parasız olarak malzeme dairesinden verilecektir.

Muvakkat teminat 303 lira 75 kuruştur.

1936 senesi için Ticaret odasında kayıtlı bulunduğuna dair vesika ibrazı mecburidir.

Eksiltmeye gireceklerin 3 İkinci Teşrin salı günü saat 15 de malzeme eksiltme komisyonunda bulunmaları lâzımdır. (1370) (2184)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Gireson Garnizonu ihtiyacı için 200000 kilo un kapalı zarfla satın alınacaktır. Tahmin bedeli 30000 liradır. Şartnamesi Gireson Alay satınalma komisyonundadır. Eksiltmesi 3/11/936 salı günü saat 16 da Alay binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 2250 liradır. Zarflar saat 15 de Alay satınalma komisyonuna verilmiş olacaktır. Şartname 150 kuruş mukabilinde komisyondan alınarak görülebilir. (404) (2278)

★

30000 metre tayyare kanat bezi ile 65600 metre tayyare kanat şeridi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Hepsine biçilen ederi 41000 lira olup ilk teminat parası 3075 liradır. İhalesi 3/İkinci teşrin/936 salı günü saat 15 de dir. Şartnamesi 205 kuruşa komisyondan alınır. Şartnameler bizzat komisyona müracaat ederek alınır. Muhabere ile şartname gönderilmez. Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle Ankarada M. M. vekâleti satınalma komisyonuna ihale saatinden en az bir saat evvel teklif mektuplarını vermiş bulunmaları. (385) (2167)

★

Her bir çiftine biçilen ederi 915 kuruş olan 4500 çift çizme kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini 206 kuruşa almak ve örneklerini görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra komisyona gelmeleri. İlk teminatı 3088 lira 13 kuruştur. İhalesi 10/İkinci teşrin/936 salı günü saat 15 dedir. Ekslitmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla ilk teminatlarını teklif mektuplarile birlikte ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti satınalma komisyonuna vermeleri. (414) (2392)

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

İdare şaraplarını halkımıza daha ucuza satabilmek maksadiyle fiatları 1/Teşrinisani/1936 dan itibaren indirilecektir. Binaenaleyh:

1 — Ellerinde İdare şarabı bulunan satıcılar bu şarapların miktar ve şişelerinin hacimlerini -(25) kuruş pullu- bir beyanname ile 31/10/936 akşamına kadar malı satın aldıkları idare mağaza veya deposuna bildireceklerdir.

2 — Satıcılar bu beyannamelerde yazılı şarapları 1/Teşrinisani/1936 tarihinden itibaren dört gün içinde mağaza veya depoya getirerek fiat etiketlerini değiştirecekler ve yeni eski fiat arasındaki farkı şarap olarak alacaklardır.

3 — Ellerinde fazla mal bulunan satıcıların şaraplarının etiketleri mağazalarına gidecek memurlar tarafından tebdil olunacaktır.

4 — Gösterilen tarihten sonra şarapları fazla fiatla satan satıcılar hakkında 790 numaralı kanun mucibince takibat yapılacağı ilân olunur. (2034)

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Maltepe askeri lisesi için 2000 kilo hafif benzin 40 kilo kastrol 80 kilo mobiloil yağı 26/10/936 pazartesi günü saat 15,30 da Tophanede Satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 744 liradır. İlk teminatı 55 lira 80 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (180) (2435)

★

Piyade ve Atış okulunda jandarma binasının elektrik tesisatının pazarlığı 26/10/936 pazartesi günü saat 14 de Tophanede satınalma komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 1467 liradır. İlk teminatı 110 liradır. Şartname ve keşfi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (175) (2347)

★

Tophane ve Davutpaşa fırınları için 180 adet tahta ıskara 27/10/936 salı günü saat 14,30 da Tophanede Satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli beher adedi dört liradır. İlk teminatı 54 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (2433) (178)

★

Gülhane hastanesi ile Maltepe askeri lisesi için yüz ton kok kömürü 27/10/936 salı günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli beher tonu 21 liradır. İlk teminatı 157 buçuk liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri (179) (2434)

★

Amirliğe bağlı müesseseler için 20 bin kilo kesme, 20 bin kilo çıbık makarna ile 8500 kilo arpa ve 5000 kilo tel şehriye 9/11/936 pazartesi günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Hepsinin tahmin bedeli 11903 lira 75 kuruştur. İlk teminatı 892 lira 78 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (182) (2470)

★

Amirliğe bağlı müesseseler için 26500 kilo yufka 9/11/936 pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede satınalma komisyonunda açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 3643 lira 75 kuruştur. İlk teminatı 273 lira 28 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte kanunî vesikalarile komisyona gelmeleri. (183) (2471

★

Ordu birlikleri için 13 bin daire hedefi, 9000 başlı daire hedefi, 13500 diz hedefi, 3000 göğüs hedefi, 30000 A. M. T. hedefi 10,000 H. M. T. hedefi 9200 daire model hedefleri 9-10-936 pazartesi günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda açık eksiltmeye konulmuştur.

Hepsinin tahmin bedeli 2569 liradır. İlk teminatı 192 lira 67 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (181)

İSTİKLÂL LİSESİ
DİREKTÖRLÜĞÜNDEN:

1 — Kayıtlara devam olunmaktadır.
2 — 7 nci - 10 ncu ve 11 nci sınıflarda nehari talebe için yer yoktur.
3 — İsteyenlere kayıt şartları bildiren tarifname gönderilir.
Şehzadebaşı, Polis karakolu arkasında. Tel. 22534

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Kapalı zarf usulile iki defa yapılan münakasasında talip çıkmayan 30000 kilo sabun, 27 Birinci Teşrin 936 tarihine rastlıyan Salı günü saat 15 e kadar pazarlık suretile alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.

Şartnamesi komisyonda her gün görülebilir.

Tahmin bedeli 10800 lira ve muvakkat teminatı 810 liradır.

İsteklilerin muvakkat teminat makbuz veya mektupları ile ve belli gün ve saate kadar Kasımpaşada bulunan komisyona her gün müracaatları. (2268)

Konya ile de Telefon konuşması açılıyor
İstanbul Telefon Direktörlüğünden:

1 — 29 Teşrinievvel 1936 tarihinden itibaren Konya ile Afyon, Eskişehir, Ankara ve İstanbul arasında şehirler arası telefon konuşması açılacaktır.

II. — Konya ile Afyon, Eskişehir ve Ankara arasında beher adî üç dakikalık konuşma yetmiş beş ve Konya - İstanbul arasında beher adi üç dakikalık yüz kuruştur.

III. — Konya ile Afyon, Eskişehir, Ankara arasında yaılacak konuşmalar daimidir.

Konya - İstanbul konuşmaları çift saatlerde yapılacaktır. Muhterem halka ilân ederim. (2459)

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

Muamelât ve hesapların teftişi bitirilmiş olan İstanbul terziler, kumaşçılar ve elbiseciler cemiyeti hakkındaki raporun heyeti umumiye önünde okunarak alınan neticelere göre suçlu vaziyetinde oldukları görülen idare heyeti hakkında bir karar alınacağı cihetle cemiyet azalarının 27 1 inci teşrin 936 salı günü saat on üçte Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Nuruziya sokağındaki Cumhuriyet Halk Partisi Beyoğlu ilçe merkezindeki temsil salonunda yapılacak umumi içtimaa her halde iştirakleri lüzumu bildirilir. (2462)

İstanbul Deniz Komutanlığı Satınalma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli 4930 lira olan takriben «17000» ton kömürün boşaltma ve yüklemesi açık eksiltmeye konmuştur.

Talip olanların 369 lira 75 kuruşluk ilk teminat mektub veya makbuzu ve eksiltme kanununun 2 ve 3 üncü maddeleri ile şartnamesinde istenilen vesikalarla birlikte 26/Birinciteşrin/936 pazartesi günü saat 14 de Kasımpaşada Cami altında İstanbul Deniz komutanlığı binasında satınalma komisyonuna gelmeleri ve şartnamenin parasız olarak her gün bu komutanlık levazım müdürlüğünden alınabileceği ilân olunur. (2004)

Karacabey Merinos Yetiştirme Çiftliği Müdürlüğünden:

Haranın Çeribaşı mevkiinde inşa edilecek bir adet azmak köprüsü açık eksiltme usulüyle münakasaya konmuştur.

Keşif bedeli 7490 lira 36 kuruştur.

Eksiltme 27/B. Teşrin/936 tarihine müsadif salı günü saat on birde Bursada Baytar Müdürlüğü binası içinde toplanacak Merinos yetiştirme çiftliği komisyonunca yapılacaktır.

Muvakkat teminat miktarı 561 lira 75 kuruştur.

İsteyenler proje malî ve fennî şartnameyi çiftlik müdüriyetinde veya Bursa Baytar müdürlüğünde göreceklerdir.

İsteklilerin şeraiti kanuniyeyi haiz bulunması ve 2490 numaralı kanunun tarifatı dahilinde eksiltmeye iştirak eylemeleri ilân olunur. (2135

İstanbul belediyesi ilânları

Ölçüler nizamnamesi ahkâmına mugayir olupta kullanılmalarına mezkûr nizamnamenin 85 inci maddesine göre izin verilmekte olan şişelerin mikdarı 937 senesi ikinci kânun ayının birinden itibaren muayyen bir nisbet dahilinde tahdid edilecektir.

Buna nazaran:

1 — İspirtolu içki satan fabrika ve imalâthanelerce kullanılacak şişelerin en az % 40 ve

2 — Diğer içkiler satanlarca kullanılacakların en az % 30 nisbetindeki mikdarının her bakımdan ölçüler nizamnamesi hükümlerine muvafık olması lâzım gelecektir.

İspirtolu içki satan müesseselerce kullanılacak şişelerin geri kalan % 60 ı ve diğer içkiler satanlarca kullanılacakların % 70 inin de kullanılmasına ancak ölçüler nizamnamesinin 74 ve 77 inci maddelerine mugayir oldukları takdirde İktisat vekâletince görülecek lüzum üzerine mezkûr nizamnamenin 85 inci maddesine göre müsaade edilecektir.

Gerek nizamname ahkâmına muvafık şişelerin tedariki veya mevcud olanların sözü geçen nizamnameye muvafık şekle sokulması, gerekse mugayir olanların kullanılmasına zikrolunan nisbetler dahilinde İktisat vekâletinden müsaade almak için icabeden tedbirlerin alınması lâzım geleceği şimdiden bildirilir. (B.) (2489)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I. — İstanbul başmüdürlüğü için tip ve eb'adı şartnamesine bağlı listede yazılı 5772,32 lira muhammen bedelli, 213 kalem mobilyanın imali kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

II. — Eksiltme 10/XI/936 tarihine rastlıyan salı günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

III. — Muvakkat teminat (433) liradır.

IV. — İsteklilerin, eksiltmeye girebilmeleri için ihale gününden en az üç gün evvel İnhisarlar İnşaat şubesine müracaat edip bu gibi işleri muvaffakıyetle yaptıklarına dair vesikalarını ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

V. — Bu işe aid şartnameler parasız olarak her gün levazım ve mübayaat şubesinden alınabilir.

VI. — Teklife aid kapalı zarflar ihale günü en geç tam saat 14 de kadar yukarda adı geçen komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır. (2460)

Edirne Kültür Direktörlüğünden:

Cinsi	Azı	Çoğu	Fi.	İlk teminatı	Kırdırma tarihi	saati
İskarpin	190	230 çift	325	63,50 L.	5/11/936	14
Çorap	380	460 »	55	19,00 »	»	»

Edirne Kız öğretmen okulu talebesine lüzumu olan cins ve miktarları yukarıda yazılı iskarpin ve çoraplar 20/10/936 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık kırdırmaya konulmuştur. Vermeğe istekli olanların şeraiti öğrenmek üzere her gün okulu idaresine ve kırdırmaya iştirak için belli gün ve saatte dairemizde toplanacak komisyona baş vurmaları ilân olunur. (2464)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Bahçekapıda 4 cü vakıf hanın kahveciliği 937 senesi Mayıs nihayetine kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konmuştur. İhalesi T. saninin 4 cü çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır.

Şartnamesini görmek ve müzayedeye iştirâk etmek isteyenleri kıymeti muhammenesi olan «120» liranın seneliğinin yüzde yedibuçuğu nisbetinde teminatı muvakkate akçelerile birlikte Çemberlitaşta İstanbul vakıflar başmüdürlüğünde Akarat kalemine gelmeleri. (2456)

YENİ NEŞRİYAT:

YENİ ADAM

Terbiyeci İsmail Hakkı tarafından idare edilen Yeni Adam gazetesinin 147 nci sayısı çok saygılı yeni plânla çıktı.

Zayi — Kabataş erkek lisesinden 935 senesinde aldığım tasdiknameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. 1228 No. da mukayyet Adil Şükrü Kadirler

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Bir borçdan dolayı mahcuzun paraya çevrilmesine karar verilen Erenköyünde Göztepede Bağdad caddesinde 3 No. ile mürakkam ve dosyasında mahfuz harita mucibince 4, 9, ve 12 harita No. larile müfrez 3 parça tarla satılığa çıkarılmıştır. İşbu 3 parça tarlaya üç yeminli ehli vukuf tarafından 4 No. lı parçanın beher metre murabbaına 70 kuruşdan üç bin metre murabbaı olan bu tarlaya (2100) lira ve 9 No. lı tarlanın beher metre murabbaı 30 kuruşdan 5600 metre murabbaı olan bu tarlaya (1680) lira ve 12 No. lı tarlaya beher metre murabbaı 40 kuruşdan 1200 metre murabbaı olan işbu tarlaya da (480) lira kıymet takdir edilmiştir. Arttırma 25 T. sani 936 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar dairede devam olunacak ve arttırmaya girenler yukarda yazılı gayri menkulâta takdir olunan kıymetin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya ulusal bir bankanın teminat mektubunu vermeğe mecburdurlar. Bu arttırmada verilecek bedel, işbu gayri menkulâta takdir olunan kıymetin % 75 şini bulduğu takdirde en çok arttıranın üstünde bırakılacak ve aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile arttırma 15 gün daha uzatılarak 8 K. evvel 936 tarihine rastlıyan salı günü saat 14 den 16 ta kadar temdiden gene arttırmaya devam olunacaktır. Bu arttırmada verilecek bedel, yukarda yazılı kıymetlerin % 75 şini bulmadığı takdirde satış 2280 No. lı kanun hükümlerine göre geriye bırakılacaktır. Satış peşin para iledir. Mezkûr gayri menkulâtın nefsinden doğan müterakim vergi ve tenviriye ve çöp parasile rüsumu dellâliye borçluya ait, yalnız tapu harçlarile yirmi senelik vakıf taviz bedeli müşteriye aittir. 2004 No. lı icra ve iflâs K. nun 126 ncı maddesine tevfikan, hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddilarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleri ile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Arttırma şartnamesi herkes tarafından görülebilmek üzere 5 T. sani 936 tarihine rastlıyan perşembe gününden itibaren dairede asılı bulundurulacaktır. Daha fazla malûmat almak ve haritasını tedkik etmek istiyenlerin her gün, 934/1739 No. sına müracaat edebilecekleri ve müzayedeye iştirâk edeceklerin işbu gayri menkulâta ait bütün malûmatı öğrenmiş addolunacakları ilân olunur. (26760)

Zayi — İstanbul İthalât Gümrüğünden aldığımız 22/6/935 tarih ve 254906 numaralı, ve 20/2/936 tarih ve 353074 numaralı iki kıta makpuz senedi zayi olmuştur. Yenisi alınmak üzere gümrük müdüriyetine müracaat edileceğinden mezkûr makpuzların hükmü kalmadığı ilân olunur.

DİLBER KARDEŞLER MÜESSESATI
Tuhafiye Türk Anonim Şirketi

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen Eyüp Silâhtarağa 27 No. lı Tuğla harmanında ve iki Fırın içinde bulunan 140 bin pişmiş tuğla ile on ton kömür mahallinde 28/10/936 çarşamba günü saat 10 dan 12 ye kadar açık arttırma ile işbu çiy tuğla hali hazır ile satılacağından isteklilerin mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (26712)

Osmanlı Bankasından:

% 5 faizli 1918 tarihli istikrazı dahilî tahvilleri hamillerine:

1 Sonteşrin 1936 vadeli ve 38 No. lu kupon bedelinin, 1 Sonteşrin 1936 tarihinden itibaren Osmanlı Bankasının Galata ve Ankara idareleri ile vilâyet merkezlerindeki bütün şubeleri gişelerinde ödeneceği ilân olunur.

20 Türk lirası itibarî kıymetli beher tahvil kuponuna mukabil kâğıt para olarak 50 kuruş verilecektir.

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

Çatalca Müstahkem mevki ihtiyacı olan 150 ton lave kömürü açık eksiltme ile satın alınacağından ihalesi 2/11/936 pazartesi günü saat 16 yı 15 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 2250 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 169 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2170)

★

9 cu Kor için beheri 300 kilo tartan 15 tane baskül 2/11/936 pazartesi günü saat 15 de açık eksiltme ile satın alınacaktır. Muhammen tutarı 1830 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 138 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2171)

2 Mühendis Alınacak

ERGANİ BAKIRI
TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Zonguldak Yüksek Maden Mektebi mezunlarından iki mühendis Ergani Madeni'ndeki İşletme idaremizde çalışmak üzere Şirketimiz hizmetine alınacaktır. Taliplerin muhtasar tercümei hallerini ve istedikleri ücret mikdarını bildiren mektupları 15 Teşrinisani 1936 tarihine kadar Ankara'da Ulus meydanında Koç hanındaki İdare merkezimize göndermelidirler. Müracaatların mahremiyetine itina olunacaktır.

İstanbul Defterdarlığından:

Maliye daireleri için genç ve kuru Rumeli meşesi olmak ve şehrin muhtelif yerlerinde bulunan şubelere nakil edilmek şartile beher kentali 112 kuruş muhammen bedel üzerinden pazarlıkla 445 kental kesilmiş odun alınacaktır. İsteklilerin diğer şeraiti öğrenmek isteyenlerin 26/10/936 pazartesi günü saat 14 te % 7,5 pey akçelerile Millî Emlâk müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (M.) (2477)

Ankara sergileri için tenzilât.

Devlet Demiryollarından:

Ankarada 1936 senesi 29/B. Teşrin/936 da açılarak 15 gün devam edecek olan el işleri ve küçük sanatlar sergisile 1937 senesinin 16 ikinci kânunundan itibaren bir ay müddetle açılacak maden kömür istihlâk eden alât, edevat ve cihazları sergisi münasebetile teşhir için gönderilecek ve teşhirden sonra iade edilecek eşyaya yüzde yetmiş ve ziyaret için gidip dönecek yolculara yüzde elli olmak üzere umumî tarifeden tenzilât yapılacaktır. Tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (1507) (2475)

Havayolları Devlet İşletme İdaresinden:

1 — 25/10/936 dahilden itibaren İstanbuldan Ankaraya yolcu tayyaremiz saat 14,30 da hareket edecektir.

2 — İstanbulda Ankara yolcularımızı Yeşilköye Nakledecek idare otobüsü dahi 25/10/936 «dahil»den itibaren Karaköy Posta T. T. şubesi önünden saat 13,30 da hareket edecektir.

Sayın yolculara ilân olunur. (2476)

Hukuk Fakültesi Iktisat ve Içtimaiyat Enstitüsü Direktörlüğünden:

Enstitümüzün 1935 - 1936 ders yılına mahsus yazılı imtihanı 3/XI/936 salı günü saat 9 da yapılacaktır. Alâkadar talebenin imtihan için kaydedilmek üzere Seminer sertifikalarile birlikte 27/X/936 tarihine kadar Enstitü direktörlüğüne baş vurmaları ilân olunur. (2409)

Sahibi Necmeddin Sadak Umumî neşriyat müdürü: Enis Til Akşam matbaası